

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

KETVIRTDIENIS — THURSDAY, LIEPA — JULY 18, 1991

Nr. 139

Septynių valstybių pasisakymas dėl Sovietų Sąjungos ir Pabaltijo nepriklausomybės

Washingtonas, Liepos 16. (LIC) — Londone prasidėjusių septynių labiausiai ekonomiškai išsivysčiusių valstybių, žinomų „Didžiosios septyniukės“, arba G-7, pavadinimu, vyriausybės vadovų susitikime dalyviai priėmė deklaraciją, kurioje surišo paramą Gorbaciovo politinėms ir ekonominėms reformoms su taikingu Pabaltijo valstybių nepriklausomybės sprendimu. Informacijos Centras pateikia šios deklaracijos 12-ojo punkto, skirto santykiams su Sovietų Sąjunga, tekstą.

Mūsų parama fundamentalios reformos procesui Sovietų Sąjungoje lieka tvirta, kaip ir anksčiau. Mes įsitikinę, kad naujasis mąstymas sovietų užsienio politikoje, padaręs tiek daug, mažinant įtampą, tarp Rytų ir Vakarų bei sustiprinant daugiausę taikos ir saugumo sistemą, turėtų būti taikomas

pasauliniu mastu. Mes tikimės, kad ši nauja tarptautinio bendradarbiavimo dviasia Europoje ras ne mažesnę atspindį ir Azijoje. Mes sveikinam pastangas sukurti naują sąjungą, paremtą ne prievarta, o laisva valia, tikrai atitinkančia Sovietų Sąjungos tautų norus. Šių užmojų mastai yra nepaprasti: atvira ir demokratiška Sovietų Sąjunga, galinti pilnai suvaidinti savo vaidmenį kuriant pasaulyje stabilumą ir pasitikėjimą. Mes dar kartą patvirtiname savo pasiryžimą bendradarbiauti su Sovietų Sąjunga padedant jos pastangoms sukurti atvirą visuomenę, pliuralistinę demokratiją ir rinkos ekonomiką. Mes tikimės, kad derybos tarp SSRS ir išrinktų Pabaltijo šalių vyriausybių išspręs jų ateities klausimą demokratiškai ir atitinkant teisėtus žmonių vil-tis.

Lietuvos prašymai septynių susitikimo išvakarėse

Vilnius, Liepos 16 d. (LIC) — Lietuvos AT-bos pirmininkas Vytautas Landsbergis vakar pasiuntė šio turinio telegramą TSRS prezidentui Michailui Gorbacioviui jo Londono kelionės proga.

Po jo seka Lietuvos Respublikos ministro pirmininko Gedimino Vagnorio kreipimasis į septynių valstybių vadovus.

TSRS, Maskva
Kremlius
TSRS prezidentui
Michailui Gorbacioviui

Didžiai gerbiamas
Michailai Sergejevičiaus,
Aplinkybės vertia dar kartą kreiptis į Jus klausimu, kuris ne kartą buvo keliamas ir mūsų, ir pasaulyje. Tai ginkluoto OMON būrio, išlaikomo ir ginkluojamo TSRS VRM, veikla Lietuvoje: omonininkų veiks-

mai pažeidžia visus įstatymus ir ne kartą kompromitavo Jus ir Jūsų šalį.

Dabar aiškėja niūri perspektyva juos panaudoti kaip taikinių TSRS KGB provokacijoms, kurios sudarytų pretekstą naujai stambiai TSRS ginkluotųjų pajėgų ir jų būrių atakai prieš Lietuvos Respublikos institucijas. Nekalbant jau apie neišvengiamą tokiu atveju kraujo praliejimą ir destabilizaciją, tokia įvykių eiga, aš įsitikinęs, TSRS Sąjungai visiškai nereikalinga.

Dėl viso to, ką čia minėjau, aš primygtinai prašau Jūsų, Pone prezidento, duoti įsakymą nedelsiant išvesti TSRS VRM Vilniaus OMONo būrį iš Lietuvos Respublikos teritorijos.

Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos
pirmininkas
V. Landsbergis

Vilnius, 1991 m. liepos 16 d.

Gerbiami Ponai,

Ryšium su valstybių — Septynių grupės narių vadovų susitikimu Londone, kuriame bus svarstoma taip pat ir Jūsų valstybių ekonominė pagalba Tarybų Sąjungai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu norėčiau pareikšti viltį, kad tokia pagalba galėtų paspartinti demokratijos ir ekonominės reformos procesus Tarybų Sąjungoje. Lietuvos Respublika, vykdydama spartias socialines ir ekonomines reformas, taip pat suinterisuota realiomis paramomis Tarybų Sąjungoje. Mes pasiryžę spręsti visus mūsų santykių su TSRS klausimus geros kaimynystės ir bendradarbiavimo dvasia tarpvalstybinėse derybose su TSRS, kurios ne dėl mūsų kaltės vis dar nevyksta. Šių klausimų sprendimas likviduotų pavojingą įtampą šio regiono, tiek TSRS ekonominių problemų sprendimui.

Mūsų giliu įsitikinimu, vienas svarbiausių žingsnių, įtempimo

židiniui Pabaltijo regione likviduoti yra TSRS ginkluotųjų pajėgų užgroba jėga dar sausio mėnesį Lietuvos Respublikos masinės informacijos priemonių — radijo, televizijos ir spaudos pastatų išlaisvinimas. Tai klausimas, kurį tikrai pajėgia išspręsti TSRS prezidentas ponas Michailas Gorbaciovas, kuris dalyvauja Jūsų susitikime ir yra pasiryžęs įgyvendinti plačias demokratines reformas. Lietuvos Respublikos vyriausybė tikisi Jūsų, gerbiami ponai, pritarimo ir paramos tam, kad ponas prezidentas Gorbaciovas priimtų šį geros valios sprendimą.

Su gilia pagarba,
nuoširdžiai Jūsų,
Gediminas Vagnorius,
Lietuvos Respublikos
Ministras pirmininkas

— Demokratinė reformų sąjūdžio taryba Sovietų Sąjungoje išrinko Eduardą Ševardnadzė vadovauti keturių asmenų komitetui, kuris turi paruošti steigiamąjį to sąjūdžio suvažiavimą rugsėjo mėnesį.

Karalienė Elzbieta II traukia savo ministrą pirmininką John Major už rankos, kad jis užimtų poziciją, neužstodamas kanclerio oficialioje nuotraukoje jos rūmuose. JAV prez. G. Bushas ir Prancūzijos prez. F. Mitterrand sėdi šalia karalienės. Už jų iš kairės yra Italijos ministras pirmininkas G. Andreotti, Japonijos ministras pirmininkas T. Kaifu,

Britanijos ministras pirmininkas J. Major, Vokietijos kancleris H. Kohl, Kanados ministras pirmininkas B. Mulroney ir Europos Bendruomenės valstybių prezidentas Jacques Delors. Septynių industrinių valstybių vadų konferencija Londone vakar baigėsi oficialia karalienės surosta vakariene jos Buckingham rūmuose.

Vakarai šaltoki Gorbaciovo reformų planui

Bet jis neišvaziuos tuščiomis rankomis

Londonas, Liepos 16 d. — Antradienio vakare į Londoną atskridęs Sovietų prez. M. Gorbaciovas atsivežė kartu su kompromisinį pasiūlymą „supainiotai ekonomijai“, kuria Vakarai atrodė yra nusivylę, bet kuriai jis nori gauti paramos.

Septynių valstybių vadai, kurie jau skaitė tą raštą, sako, kad jie tegali teikti techniška pagalbą jo reformoms, bet ne bilijonus dolerių, kurių jis nori. Pagrindinė priežastis yra ta, kad Gorbaciovas nesutinka su visiškai laisva verslo prekyba, arba ekonomija. „Mes padarėme savo pasirinkimą“, rašo prez. Gorbaciovas septyniems ekonomiškai stipriusioms pasaulyje valstybių vadams. „Mes pasisakome už maišytą ekonomiką, kurioje valstybės, privačios ir kitos nuosavybės formos būtų lygiai vertinamos“.

Daug pažadų

Gorbaciovo laiškas turėjo 23 puslapius, kuris buvo gautas praėjusią savaitę, o dabar gauta 31 puslapio programa — „Sovietų-Vakarų ekonomija“ — išdėsto savo pasiūlymus, kad būtų palengvintos sąlygos jos skolos išmokėjimui, kad greitai būtų teikiama pagalba kasdieninėmis prekėmis, kurios skubiai atsiderėtų Sovietų krautuvų lentynose ir kad būtų sudarytas fondas pagrįsti rublio iškeitimui į užsienio pinigų. Taip pat prašoma investuoti ir padėti įsteigti komunikacijos ir administratorių paruošimo sistemą, o taip pat padėti pereiti iš karinės industrijos komplekso į civilinę ekonominę industriją. Sovietai pažada įvesti laisvas kainas, sumažinti ginklavinimo išlaidas ir prarasti žemės reformą.

Jei visa tai būtų buvę padaryta prieš 5 metus, tai Vakarai šiandien visą tai tikrai sveikintų ir tuoj padėtų, tačiau šiuo metu, kai visiškai sugriau-

ta Sovietų ekonomija, iškyla daug daugiau naujų klausimų, negu atsakymų, pasisakė suvažiavę savo konferencijon Vakarų vadai, praneša Reuterio žinių agentūra.

Aukštojoje Vakarų visuomenėje

Trečiadienio rytą Gorbaciovas pusryčiavo su Prancūzijos prezidentu Mitterrand, o priešpiečius valgė su prez. Bushu JAV ambasadoriaus namuose. Jei ši konferencija įeis į istoriją, kaip kokia speciali konferencija, tai tik dėl to, kad Sovietų prezidentas buvo įsileistas į didžiųjų industrinių valstybių vidaus sferas. Sovietų Sąjunga net ir savo galybės dienomis buvo vakariečių laikoma kaip Trečiojo pasaulio valstybė su branduoliniomis ginklais. Ji visados būdavo per 17 metų palikta nušaly, kai šie vadai rinkdavosi savo viršūnių ekonominėse konferencijon, kuriose būdavo nustatoma pasaulio ekonomija. Gorbaciovas veikė daugiau kaip metus, kad būtų pakviestas į šią konferenciją, kur jis galėtų Vakarų prašyti pagalbos. Jis nebuvo pakviestas dalyvauti šioje viršūnių konferencijoje, bet tik po konferencijos susitikti su 7-niais industrinių valstybių vadais, ir Sovietų Sąjungos prezidentas su tuo sutiko.

Daugiau klausimų, negu atsakymų

Daugelis Gorbaciovo programos punktų yra neaiškūs ir jie turės būti išnagrinėti, sako Britanijos ministrų kancleris Norman Lamont. Jis pasakė, kad bus svarbu patirti Maskvos ryšius su jos respublikomis ir Pabaltijo ir pasverti Gorbaciovo pasiūlymą „radikalios reformos“, pavyzdžiui, tokioms, ko-

kios vyksta rytų Europoje. Jis sakė, jog nebus duodama pinigų, bet bus pasiūlyta sutikti su pagalbinio nario teisėmis dalyvauti Tarptautiniame pinigų

fonde ir duota techninių pagal-ba energijos ir branduolinių apsaugos sektoriuje.

Valstybės departamento sekretorius James Bakeris pastebėjo, jog Gorbaciovo plane yra privatus ūkiai ir valstybės ūkiai ir tie kolektyviniai ūkiai nėra geriausias būdas įvesti laisvo verslo ekonomiką. Faktas, kad Gorbaciovas iš viso nepasisako už laisvą prekybinę ekonomiką, bet už „maišytą ekonomiką“, ir tie kolektyviniai ūkiai nėra geriausias būdas įvesti laisvo verslo ekonomiką. Faktas, kad Gorbaciovas iš viso nepasisako už laisvą prekybinę ekonomiką, bet už „maišytą ekonomiką“, ir tie kolektyviniai ūkiai nėra geriausias būdas įvesti laisvo verslo ekonomiką. Faktas, kad Gorbaciovas iš viso nepasisako už laisvą prekybinę ekonomiką, bet už „maišytą ekonomiką“, ir tie kolektyviniai ūkiai nėra geriausias būdas įvesti laisvo verslo ekonomiką.

Kas bus savininku?

Gorbaciovas pažadėjęs tvirtą finansinę politiką, bet nori skolintis pinigų, kad padengtų savo biudžeto deficitą. Jis nori užšaldyti atlyginimus, bet kalba, kad tie atlyginimai turi būti nustatyti pagal infliacijos laipsnį. Jis sako, jog mažieji fabrikėliai bus privačios rankose per 18 mėnesių, o didieji bus „suprivatinti“, pervedant juos į kolektyvinius arba valstybines bendruomenes, bet ne aišku, ar tai bus perduota privačiam savininkui, ar valstybės bus tas savininkas. Ir taip toliau; visa jo programa labai sumaišyta ir ją galima aiškinti kiekvieną kartą vis kitaip.

Originalų planą buvo paruošęs Gorbaciovo patarėjas ekonomistas Grigory Javlinskis su Harvardo profesoriais ekonomistais, bet Gorbaciovas tą planą „pataisė“ taip, kad Javlinskis atsisakė net vykti kartu jo delegacijoje į Londoną. Kaip vyko Septynių susitikimas su Michailu Gorbaciovu trečiadienio popietę Londone šiuo metu dar nebuvo žinoma.

Ministeris ryšiams su emigracija

Vilnius, Liepos 12 d. — Lietuvos vyriausybė įsteigė tris naujas tarybas, kurios turės rūpintis, kad būtų pagerinti ryšiai ir susipratimas tarp visų Lietuvos piliečių, kaip „Tassas“ cituoja Lietuvos ministerio pirmininko Gedimino Vagnorio pasakymą. Sudaryti naujieji komitetai yra: Tautinės harmonijos ir kultūros komitetas, Ekonominio ir socialinių reformų komitetas ir Komitetas kovai prieš organizuotus nusikaltimus ir apsaugai iš užsienio.

Vagnorius taip pat paprašė Parlamentą apsvaistyti dar dvių ministerių bei portfelio paskyrimą į kabinetą, kurių vienas reguliuotų vidaus reikalus, o kitas rūpintųsi ryšiais su Lietuvos emigracija, paskelbė „Laisvės“ radijas Miunchene.

Patys OMON nušovė savo narį

Maskva, Liepos 13 d. — Sovietų deputatas, kuris prašė neskelti jo pavardės, pasakė Inerfaksui, jog OMON daliniai gali pulti Latvijos bankus dešimties dienų laikotarpyje. Taip pat ir latvių laikraštis „Diena“ rašo, jog reikia laukti, kad OMON užims Rygos bankus. Minėtas deputatas sako, jog OMON veikla yra planuojama ir koordinuojama su Latvijos maskvinio prokuroro žinia, vadovaujant KGB karininkui, kuris taip pat yra OMON narys. Jis taip pat pranešė, jog nužudytasis netoli Rygos iš OMON dalinio pasitraukęs Krochovas buvo patį OMON vyrų nušautas, kad negalėtų liudyti prieš juos prokuroro istaigoje.

— Afrikos Tautinio kongreso organizacija, kuriai vadovauja Nelson Mandela, pranešė, jog tės savo karinį paruošimą jaunų vyrų už valstybės ribų, kurie turi būti pasiruošę „apginti savo žmones“. Tie apmokymai daromi Tanzanijoje ir kituose Afrikos kraštuose.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Sovietų žymūs akademikai ir industrijos vadovai viešai pasisakė už naująjį demokratinių reformų sąjūdį, kuriam vadovauja buvęs užsienio reikalų ministras E. Ševardnadze su kitais liberalais. „Izvestijos“ paskelbė viešą 32 žymių, asmenų, įskaitant deputatus ir žymius Komunistų partijos narius, pareiškimą, jog „tik politinis pastovumas ir laisvo verslo ekonomija tegali išgelbėti Sovietų Sąjungą nuo chaoso“.

— Pietų Afrikos sportininkai vėl po 21 metų galės dalyvauti olimpinuose žaidimuose 1992 m. žiemos metu Albertsvile, Prancūzijoje, ir tais patiais metais vasaros žaidimuose Barcelonoje, Ispanijoje, kaip pranešė Tarptautinis Olimpinis komitetas.

— New Yorke Chemical Banking Corp. ir Manufacturers Hanover Corp. paskelbė susijungiančios į vieną milžinišką bankinę korporaciją, kuri turės 135,4 bilijonus dolerių turto. Šiame krašte didžiausia šios rūšies finansinė institucija yra Citicorp, kuri turi 216 bilijonus dolerių turto.

— Washington, kaip praneša AP žinių agentūra, Baltųjų rūmų protokolo šefas Joseph Verner Reed šį rudenį pasitraukia į poilsį. Jo pareigos buvo suorganizuoti užsienio dignitorių sutikimus, kurių kas savaitę būna apšči. Jis buvo prezidento Busho šeimos draugas.

— Varšuvoje Lenkijos prez. Lech Walesa turi daug vargo su savo Parlamentu, kuriame dominuoja komunistai. Jis vis negali prarasti rinkimų įstatymo, kuris leistų balsuoti už savo partijos kandidatus.

— Minske susirinko 500 „Kietųjų komunistų“, kurie įsteigė savo bloką Komunistų partijos viduje kovoti prieš Gorbaciovo idėjas ir grąžinti Lenino idealus į sovietų kasdieninį gyvenimą. Tai naujas skilimas Komunistų partijoje. Jie paskelbė naują Bolševikų platformą.

— Washington Komercijos departamento sekretorius Robert Mosbacher atsisakė patikslinti 1990 metų gyventojų surašymo duomenis, nežiūrint Censuso biuro raginimo, kadangi yra daug stiprių įrodymų, jog turėtų būti 5 milijonai žmonių daugiau. Maždaug toks skaičius juodųjų ir meksikiečių praeitame surašyme nesiregistravo. Jie daugiausia yra palankūs demokratams, todėl demokratų vadai tuoj apkaltino minėtąjį sekretorių politiniu žaidimu, kad jie negalėtų balsuoti būsimose rinkimuose.

— Meksikos valdančiosios partijos kandidatai laimėjo rinkimus vietinėse savivaldybėse ir kai kur gubernatorių rinkimus.

KALENDORIUS

Liepos 18 d.: Arnoldas, Astutė, Eimantė, Ervinas, Kamilis, Tautvilas.

Liepos 19 d.: Vincentas Paulietis, Aurėja, Darsūnas, Galigantas, Mantigailė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:30, leidžiasi 8:22. Temperatūra dieną 98 l., naktį 73 l.

SPORTININKAMS I LIETUVĄ VYKSTANT

Detroito sporto klubų „Kovo“ krepšininkai pralaimėjo krepšinio rungtynes prieš Orchard Lake St. Mary's kolegijos krepšininkus, ką tik grįžusius iš viešnagės Lenkijoje, kur jie laimėjo 7 rungtynes ir pralaimėjo 3. St. Mary's kolegija liepos 13 d. laimėjo prieš „Kovą“ — 114:104; o liepos 14 — laimėjo 94:87. Antros rungtynės vyko Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Ta proga įvyko ir Detroito sportininkų išleistuvės IV PLS žaidynės.

„Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlė liepos 16 laidoje perdavė žaidynių dalyvių ir stebėtojų įspūdžius. Kalbėjo išvykos ir sporto klubų „Kovas“ pirmininkas Algis Rugienius, krepšinio treneris Antanas Racka, krepšininkai Paulius Gražulis ir Antanas Racka, Nepriklausomos Lietuvos buvęs aktyvus sportininkas Albinas Bliūdius, krepšinio išvykos į Australiją dalyvis Viktoras Memėnas, svečias iš Lietuvos Vytautas Manikas ir Orchard Lake kolegijos treneris Greg Donahue. Išvyką organizuoja Detroito sporto klubų valdyba, kuriai sumaniai vadovauja Algis Rugienius. Detroito sportininkams linkime sėkmės Lietuvoje ir pergalių žaidynėse.

PAVERGTŲ TAUTŲ BANKETAS

Pavergtų Tautų banketas liepos 21 d., 6 val. vakaro vyks ukrainiečių Kultūros centre, 26601 Ryan Road, Warren, Michigan. Pietums vietas užsisakyti iš anksto pas lietuvių, Pavergtų Tautų atstovą, dr. Algį Barauską, tel. 258-6535.

DARIAUS IR GIRĖNO SUKAKTIES MINĖJIMAS

Didvyrių lakūnų Dariaus ir Girėno skrydžio ir tragiško žuvimo sukakties minėjimas ruošiamas sekmadienį, liepos 21 d. Organizacijos su vėliavomis kviečiamos dalyvauti šv. Mišiose, 10:30 val. r. Šv. Antano bažnyčioje. Po šv. Mišių visi kviečiami į Dariaus ir Girėno klubo svetainę, Tillman ir Butternut gatvių sankryžoje, kur bus akademija ir vaišės. Minėjimą rengia Dariaus ir Girėno klubo valdyba ir kviečia visuomenę dalyvauti šv. Mišiose ir minėjime.

PALAIKOTA MARIE KASE-KASEVIČIENĖ

Liepos 14 dieną, Holy Sepulchre kapinėse, po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje, buvo palaidota a.a. Marie Kase-Kasevičienė, buvusi Moterų sąjungos veikėja ir pirmininkė. Paliko vyrą George, sūnus ir marčias: Richard ir Faith Kase, Michael ir Yvonne Kase ir sūnų Roland, penkis vaikaičius bei daug kitų gimiinių ir pažįstamų. Laidotuves tvarkė laidotuvių direktorius Charles Step-Stepanaukas.

ATVYKSTA KAUNIETĖS FUTBOLŲ ŽAIDĖJOS

„Troy-Somerset Gazette“ savaitraštis praneša, kad 6-se metinės Troy miesto europietiško futbolo žaidynės dalyvaus ir Kauno mergaičių futbolo komanda. Turnyras vyks rugpjūčio 31 ir rugsėjo 1-2 dienomis. Iš Kauno atvyksta 14-kos mergaičių (ne vyresnių kaip 19 metų) futbolo komanda, vienas treneris, vertėjas ir šeši palydovai. Rengėjai — Troy Youth Soccer

League TYSL apmoka kauniečių kelionės išlaidas, viršijančias 6,000 dol. Rengėjai kreipėsi į vietines organizacijas ir visuomenę, kviesdami padėti jiems minimas išlaidas padengti. Norintieji prisidėti prie šių TYSL pastangų, gali kreiptis tel. 313-524-0170.

BALFO IŠVYKA Į „PILĖNUS“

Bolfo 76 skyrius sekmadienį, liepos 28 d., ruošia išvažiavimą į „Pilėnų“ stovyklavietę. Bus vaišės ir laimėjimai, malonus pabendraavimas gamtoje. Išvykos pelnas skiriamas skyriaus veiklos išlaidoms padengti.

REIKALINGA PINIGINĖ PARAMA

Šešerių metų Žanetai Adamenkyte iš Panevėžio Fordo ligoninėje bus daroma komplikuota nugarkaulio operacija. Operacijai vadovaus žymus specialistas dr. Meyer. Operacijos išlaidos bus padengtos organizacijų. Žanetai ir jos mamytė Violeta Adamenkienei reikalinga parama maisto ir jų pragyvenimo išlaidoms. Globėjai kreipėsi į Detroito lietuvių ir jų organizacijų šiuo reikalu. Vida Meiluvienė koordinuoja aukų rinkimo vą. Yra atidaryta speciali sąskaita „Kasos“ kredito unijoje Nr. 781. Aukas siųsti „Kasai“, 24060 West Nine Mile Road, Southfield, MI 48034, arba įteikite Lietuvos Dukterų draugijai, Balfui ar Vidai Meiluvienei.

NAUJA LB APYLINKĖS VALDYBA

Dabartinė LB valdyba, išrinkta visuotiniame metiniame narių susirinkime gegužės 12 d., birželio 12 d. vykusiame posėdyje pasiskirstė pareigomis: pirmininkas — Jonas Urbonas, vicepirmininkas Giedrius Merkevičius, sekretorė — Gita Cicėnaitė-Merkevičienė, išdėstymas — Algimantas Bražėnas, nariai — Juozas Matekūnas, Vida Milmantienė ir Eleonora Grigaitienė.

DAINAVOS METINĖ ŠVENTĖ

Dainavos jaunimo stovyklos metinė šventė įvyks sekmadienį, liepos 21 d. 11 val. šv. Mišios. Rėmėjų suvažiavimas 2 val. p.p. Visuomenė kviečiama atvykti kartu su stovyklotojais ir rėmėjais dalyvauti Dainavos stovykloje, šiais metais mininioje savo 35 metų veiklos sukaktį.

MERGVAKARIS

Dainos Žlobaitės mergvakaris įvyko Dievo Apvaizdos Kultūros centre liepos 11 dieną. Jungtuvės su Andriumi Anužiu įvyks rugsėjo mėn., Chicagoje.

NAUJA LIETUVIŠKA PORA

Liepos 13 dieną Šv. Antano bažnyčioje klebonas kun. Alfonsas Babonas suteikė Moterystės sakramentą Giedriui Merkevičiui ir Gitai Cicėnaitėi.

ATŠVĖSTA DR. J. MIKULIONIO SUKAKTIS

Šeštadienį, liepos 6 d., sūnaus Lino ir marčios Rūtos Mikulionų gražioje sodyboje Northville, Michigan, suvažiavus iš įvairių miestų giminėms ir draugams, buvo atšvęsta dr. Jono Mikulionio 80 metų sukaktis. Puotą su ruošė sūnus Linas, marti Rūta

Lietuvos Vyčių centro valdybos posėdyje, birželio 15 d. vykusiame Detroito, susitiko „Lietuviškų melodijų“ radijo programos vedėjas Algis Zaprackas, Lietuvos Vyčių centro valdybos pirm. Ona Klizas Wargo, Lietuvos Vyčių fondo pirm. Loretta Stukienė ir Pagalbos Lietuvai vajeus pirm. Robertas Boris.

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

CHICAGOS 112-JI KUOPA

Marquette Parke veikianti 112-toji Lietuvos Vyčių kuopa liepos ir rugpjūčio mėnesiais susirinkimų nešaukia. Pirmasis naujų veiklos metų susirinkimas įvyks antradienį, rugsėjo 17 dieną, 7:30 val. vak. Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Tą dieną vyks valdybos rinkimai ir valdybos nariai pateiks metų veiklos pranešimus. Turint klausimų, parašykite kuopos protokolų sekretorei Zuzanai Binkienei: 7126 South Fairfield Avenue, Chicago, IL 60629.

LIETUVOS VYČIŲ GINTARO APYGARDA

Lietuvos Vyčių „Gintaro“ apygardos pavasarinis posėdis birželio 9 dieną vyko Philadelphia, PA, Šv. Jurgio parapijoje. Jį globojo vietinė 3 kuopa. Mišias aukojo kun. Jonas Kelly, O.S.F.S., jam asistavo klebonas emeritus prelatas Vitas Martusevich, D.D., ir dabartinis Centro valdybos dvasios vadas, parapijos klebonas kun. Juozas J. Anderlonis, S.T.D.

Po Mišių parapijos salėje buvo pietūs. 3-čios kuopos pirmininkas Viktoras Stepalovich pasveikino susirinkusius narius ir svečius. Posėdį pradėjo apygardos pirm. Jonas Mickūnas, pakviesdamas kun. Anderlonį palaiminti dalyvius. Ta proga jis apibūdino bažnyčios vidaus papuošimus, ypač gražiąją Šiluvos Motinos statulą. Jis

ir dukra Ramunė, atvykusi iš Washingtono pasidžiaugti tėvelio jubiliejinę šventę. Pokylį pradėjo sūnus Linas, pasveikindamas tėvelį ir supažindindamas su savo dukrele Svaja ir sūnum Gyciu, kurie pasveikino savo mylimą tėvuką specialia sveikinimo daina. Po to solenizantas Jonas Mikulionis su humoru „perbego“ savo nueitą 80 metų gyvenimo kelią. Pranas Zaranaka, pritariant visiems dalyviams, padainavo savo sukurto dainos posmą. Po to buvo sugiedota „Ilgiausių metų“. Dr. Mikulionis yra aktyvus Detroito lietuvių veikloje, o ypač ateitininkų sendraugiu. Linkime dar daug laimingų metų!

l.m.

Nuotr. Dalios Bulvičiūtės

nusiūstas Lietuvoje veikiančiai „Caritas“ organizacijai našlaičiams šelpiti.

Narė Sandy Melish užsitaravo Lietuvos vyčių Trečiąjį laipsnį. Ji tai atšventė puikiomis vaišėmis Marriot Courtyard restorane su kitais vyčiais.

Kuopa šventė Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo jubiliejų Mišiomis ir minėjimu. Kun. Bill Wolkovich kalbėjo tema „Airija, Lietuva ir statula“. Buvo paminėta, jog vyčiai Stasys Wasail Norwood miesto Amerikos nepriklausomybės parade liepos 4-tą dieną organizuoja progą lietuviams iškelti savo pažiūras.

Didelis būrys žiūrovų dalyvavo Norwood teatro filmo „Once Around“ premjeroje. Parapijos klebonas kun. Wolkovich šiam filmui atlieka vaidmenį, kur jis krikštija aktorį Holly Hunter ir Richard Dreyfuss kūdikį. Šios premjeros pelnas buvo paauktas „S.O.S. Vaikai“, Children's Relief Agency ir Lietuvos respublikos valdžiai. Geras filmas!

Žaibas

VYČIAI NEW YORKE

Kovo mėnesį Maspeth, NY, 110-tos Lietuvos vyčių kuopos nariai dalyvavo įvairiuose kaimyninių kuopų rengtuose pusryčiuose, Brooklyn. Great Neck bei Eastern Long Island miestuose. Mes taip pat surengėme pusryčius ir Šv. Komuniją savoje Persimainymo parapijoje.

Kovo mėnesio susirinkimas prasidėjo rytinėmis Mišiomis šv. Kazimiero minėjimo proga. Susirinkimo metu buvo parodytos Lietuvoje pernai rugpjūčio mėnesį padarytos skaidrės. Jas padarė pelno nesiekiančios „TFP“ organizacijos nariai, pamatė daugelį bažnyčių, Vilniaus priemiesčių vaizdus, Kryžių kalną, parlamento rūmus, katedras. „TFP“ organizacija ir toliau veikia Lietuvos nepriklausomybės atstatymo darbe, reikalauja, kad JAV užmegztų diplomatinis santykius su Lietuvos valdžia. Mūsų kuopa piniginiai parėmė šią grupę.

Finansų sekretorius William Budris pranešė, jog 90% visų 400 kuopose esančių narių jau buvo susimokėję nario mokesčius. Sveikiname naująją narę Nellie Rutken, gyvenančią Vermont valstijoje ir Brooklyne buvusią Lithuanian Square restorano savininke. Gal ir mums kada paruoš savo gamybos puikų kopūstų sriubą...

Ritualų komiteto pirmininkė Amy Girdauskas pasiūlė Marijai Lewandowski suteikti Antarajį Lietuvos Vyčių laipsnį, o Pirmąjį laipsnį Elenai ir Marijonai Rokams.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytų adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudojta straipsnių nesaugo. Jūs gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

110-toji kuopa globojo pavasarinį Vidurio Atlanto apygardos suvažiavimą. Ruošos komiteto

pirmininkės buvo Pranė Miglio- re ir Millie Gregotowicz. Seimelio metu delegatai ir svečiai buvo pavašinti, be to buvo praves- ti dovanų laimėjimai.

Brunonas Rutkūnas
Vertė
Aleksandras Pakalniškis, Jr.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Anglijai nuimami kabinetai)

Pridauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)

Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;

Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirm. 3 v. p.p. — 7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p.

trečd. uždarytas, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.r. — 12 v.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(1-312) 778-6969 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLETUSIŲ KUŲ VENU
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINE
CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išspilusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802

Valandos pagal susitarimą

Pirm., antr., penkt. 12:30 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.

Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.

išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA

155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir

5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

81 St. ir Kean Ave., Justice, IL

Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)

Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123

Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;

Rez. (1-312) 779-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4

6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;

Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

PETER STECY, M.D.

CESAR J. HERRERA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (1-312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)

Tikrina akis, pritaiko akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (1-312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

DR. ANTANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ — PLAUKŲ LIGOS

4700 W. 95 St.

Oak Lawn, IL 60453-2533

Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS

DANTŲ GYDYTOJA

10442 W. Cermak Rd.

Westchester, IL 60153

Tel. 708-531-1113

Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.

Sešt. pagal susitarimą

MEDŽIAI

Žaliajai vasarai jau nuo balandžio mėnesio įsiviešpatavus, nutariau, kad reikia vedamojo, kurį tiktu skaityti, išsitiesius ar atsiedus patogioj kėdėj gražioje pievoje po medžiu, sriubtojant šaltą limonadą, būtent — apie medžius. Chicago spaudoje teko skaityti kelis straipsnius ta tema, nes šią vasarą Chicagoje ir apylinkėse pradama išsami mokslinė studija apie medžių poveikį didmiesčių aplinkai — orui, klimatui, gyvūnijai, augmenijai.

Jau nemažai yra žinoma, kaip medžiai išvalo orą, sugeria saulės karštį, pristabdo žiemos vėjus, sumažina potvynių ir erozijos pavojų. Bet visa tai — tik moderniški priedai prie medžių tikrosios prasmės — bent lietuviams — kuri atspindi lietuvių literatūros klasikuose, kaip Vinco Krėvės apysakoje „Graiznio liepa“, ir panašiose užuominose ir epizoduose tautosakoje, kur medžiai tampa žmonių kartų istorinės atminties ryšiu, dvasiniu-emociniu ryšiu su gamta, visata.

Besikalbant apie medžių svarbą, teko apie juos gauti medžiagą ir iš Amerikos lietuviškos miškininkės Danos Karaitės, kuri yra Oakdale gamtos rezervato užvalda, Freeport, IL. Ji primena, kad iš tikrųjų žmonės medžius traktuoja kitaip, negu kitus augalus. Medžiai, dėl savo ilgo amžiaus, laikomi savotiškais amžiniais augalais — jie yra gyvi ir auga, keičiasi su metų mainais, bet ir per šimtmečius. Jų šaknys yra lyg tai ir žmogaus buvimo žemėje šaknys.

Ypač lietuvių tautosaka įvairių medžių savybėse įžiūri ir žmogaus asmens ypatybes, pvz., žuoluo dydis ir stiprumas, liepų kvapas ir romantiškumas, eglių liudysys, „skarotos“ eglių, „karūnos“ jų viršūnės, beržai — lieknai „suyruonėliai“, kietai, jauni klevai. Ir dauguma mūsų turime įvairių jaunystės prisiminimų, surišių su ypatingais medžiais ar vietomis, kur jie augo, kurias jie pažymėjo. Medžiai neša mūsų atmintį, nes jie ilgai auga, kol pagaliau užauga ir „įsijulietina“. Per tą laiką jie daug „pergyvena“, „mato“. Dėl to lietuviškai šamonei jie pasidaro savitiškai „šventi“: nedera peraugusio ar audrų sulaužyto medžio tik ant sąslavų krūvos mesti. Gal dėl to lietuvių dūšiai taip tiko iš seno medžio padirbti šventą dalyką — koplytstulpį, kryžų, rūpintojėlių.

Priešingai daug kieno kartojamam teiginiui, medžių šaknys nėra tokios giles, lyg požeminis jo virš žemės formos atspindys. Daugumos medžių šaknys — tos smulkios šaknys, kurios iš žemės ima „maistą“ yra viršutiniam 12-oje colių žemės ir dažniausia nesiekia giliau kaip 3-7 pėdų, priklausant nuo rūšies. Šaknų gilumą apriboja ir požeminis akmenis sluoksnis (bedrock), požeminio vandens lygis ir lygis iki kurio žemės purumas praleidžia šaknims reikalingą deguonį. Šaknų išsipleitimo diametras yra 1-2 kartų medžio ūgio.

Kai žmonės sodina medžius, nesusipatinę su jų augimo poreikiais ir specifinėmis ypatybėmis — dydžiu, tankumu, atsparumu įvairiems užpuoliams, medžiai gali atrodyti ir kaip žmonių priešai.

Dėl to nustebo Chicago miesto igaliotinė Karen Nowacki, kai pasirodė ne taip lengva Chicago mieste pasodinti jai pavestus 500,000 medžių. Aplankinėjęs 178 čikagiečių, ji rado, kad daugumas neturėjo meilių žodžių medžiams. Jie skundėsi, kad medžių šaknys

laužo šaligatvius, užkems kanalizacijos vamzdžius, aplašina po jais pastatytus automobilius sakais, sudaro sąlygas paukščiams apteršti mašnas, užstoja saulę, kad žolė negali augti. „Susidaro vaizdas lyg medžiai puola žmones, pasidaro agresyvūs žmonių priešai“, sako Nowacki. Atrodo, kad miestuose — net ir priemiestiuose — išsivystė vadinamas „plastikinio flamingo fenomenas“, kai žmonėms geriau patinka žalia pieva su plastikiniais papuošalais, vietoj augalų.

Dale Blahna, gamtosaugos studijų profesorius Northeastern Illinois universitete, rado, kad dauguma gyventojų keturiuose miesto ward skyriuose, nenori, kad jų kaimynystėje būtų pasodinti nauji medžiai, ir kad šios nuotaikos nesiskiria įvairių rasų ar etninių grupių gyventojų tarpe, kurie gyvena pačiame Chicago mieste. Jis rado, kad nors dauguma žmonių bendrai teigiamai atsiliepia apie medžius, jie mini asmenišką negatyvią patirtį su medžiais. Miškininkai paaiškina, kad daugumas konfliktų tarp žmonių ir medžių gali būti išspręsti švietimu apie medžių naudą, tiek ekonominę, tiek ir žmonių sveikatai, ir apie mevatvą užvalda, Freeport, IL. Ji primena, kad iš tikrųjų žmonės medžius traktuoja kitaip, negu kitus augalus. Medžiai, dėl savo ilgo amžiaus, laikomi savotiškais amžiniais augalais — jie yra gyvi ir auga, keičiasi su metų mainais, bet ir per šimtmečius. Jų šaknys yra lyg tai ir žmogaus buvimo žemėje šaknys.

Ypač lietuvių tautosaka įvairių medžių savybėse įžiūri ir žmogaus asmens ypatybes, pvz., žuoluo dydis ir stiprumas, liepų kvapas ir romantiškumas, eglių liudysys, „skarotos“ eglių, „karūnos“ jų viršūnės, beržai — lieknai „suyruonėliai“, kietai, jauni klevai. Ir dauguma mūsų turime įvairių jaunystės prisiminimų, surišių su ypatingais medžiais ar vietomis, kur jie augo, kurias jie pažymėjo. Medžiai neša mūsų atmintį, nes jie ilgai auga, kol pagaliau užauga ir „įsijulietina“. Per tą laiką jie daug „pergyvena“, „mato“. Dėl to lietuviškai šamonei jie pasidaro savitiškai „šventi“: nedera peraugusio ar audrų sulaužyto medžio tik ant sąslavų krūvos mesti. Gal dėl to lietuvių dūšiai taip tiko iš seno medžio padirbti šventą dalyką — koplytstulpį, kryžų, rūpintojėlių.

Ypač lietuvių tautosaka įvairių medžių savybėse įžiūri ir žmogaus asmens ypatybes, pvz., žuoluo dydis ir stiprumas, liepų kvapas ir romantiškumas, eglių liudysys, „skarotos“ eglių, „karūnos“ jų viršūnės, beržai — lieknai „suyruonėliai“, kietai, jauni klevai. Ir dauguma mūsų turime įvairių jaunystės prisiminimų, surišių su ypatingais medžiais ar vietomis, kur jie augo, kurias jie pažymėjo. Medžiai neša mūsų atmintį, nes jie ilgai auga, kol pagaliau užauga ir „įsijulietina“. Per tą laiką jie daug „pergyvena“, „mato“. Dėl to lietuviškai šamonei jie pasidaro savitiškai „šventi“: nedera peraugusio ar audrų sulaužyto medžio tik ant sąslavų krūvos mesti. Gal dėl to lietuvių dūšiai taip tiko iš seno medžio padirbti šventą dalyką — koplytstulpį, kryžų, rūpintojėlių.

Ypač lietuvių tautosaka įvairių medžių savybėse įžiūri ir žmogaus asmens ypatybes, pvz., žuoluo dydis ir stiprumas, liepų kvapas ir romantiškumas, eglių liudysys, „skarotos“ eglių, „karūnos“ jų viršūnės, beržai — lieknai „suyruonėliai“, kietai, jauni klevai. Ir dauguma mūsų turime įvairių jaunystės prisiminimų, surišių su ypatingais medžiais ar vietomis, kur jie augo, kurias jie pažymėjo. Medžiai neša mūsų atmintį, nes jie ilgai auga, kol pagaliau užauga ir „įsijulietina“. Per tą laiką jie daug „pergyvena“, „mato“. Dėl to lietuviškai šamonei jie pasidaro savitiškai „šventi“: nedera peraugusio ar audrų sulaužyto medžio tik ant sąslavų krūvos mesti. Gal dėl to lietuvių dūšiai taip tiko iš seno medžio padirbti šventą dalyką — koplytstulpį, kryžų, rūpintojėlių.

Ypač lietuvių tautosaka įvairių medžių savybėse įžiūri ir žmogaus asmens ypatybes, pvz., žuoluo dydis ir stiprumas, liepų kvapas ir romantiškumas, eglių liudysys, „skarotos“ eglių, „karūnos“ jų viršūnės, beržai — lieknai „suyruonėliai“, kietai, jauni klevai. Ir dauguma mūsų turime įvairių jaunystės prisiminimų, surišių su ypatingais medžiais ar vietomis, kur jie augo, kurias jie pažymėjo. Medžiai neša mūsų atmintį, nes jie ilgai auga, kol pagaliau užauga ir „įsijulietina“. Per tą laiką jie daug „pergyvena“, „mato“. Dėl to lietuviškai šamonei jie pasidaro savitiškai „šventi“: nedera peraugusio ar audrų sulaužyto medžio tik ant sąslavų krūvos mesti. Gal dėl to lietuvių dūšiai taip tiko iš seno medžio padirbti šventą dalyką — koplytstulpį, kryžų, rūpintojėlių.

Ypač lietuvių tautosaka įvairių medžių savybėse įžiūri ir žmogaus asmens ypatybes, pvz., žuoluo dydis ir stiprumas, liepų kvapas ir romantiškumas, eglių liudysys, „skarotos“ eglių, „karūnos“ jų viršūnės, beržai — lieknai „suyruonėliai“, kietai, jauni klevai. Ir dauguma mūsų turime įvairių jaunystės prisiminimų, surišių su ypatingais medžiais ar vietomis, kur jie augo, kurias jie pažymėjo. Medžiai neša mūsų atmintį, nes jie ilgai auga, kol pagaliau užauga ir „įsijulietina“. Per tą laiką jie daug „pergyvena“, „mato“. Dėl to lietuviškai šamonei jie pasidaro savitiškai „šventi“: nedera peraugusio ar audrų sulaužyto medžio tik ant sąslavų krūvos mesti. Gal dėl to lietuvių dūšiai taip tiko iš seno medžio padirbti šventą dalyką — koplytstulpį, kryžų, rūpintojėlių.

HARVARDO PROFESORIŲ PLANE NEUŽMIRŠTA IR LIETUVA

Aukšto lygio tarptautinės politikos reikalams leidžiamas žurnalas „Foreign Affairs“ naujaisioje laidoje įsėdėjo Harvardo universiteto profesorius ekonomistų Graham Allison ir Robert Blackwill studiją apie Jungtinių Valstybių ir Sovietų Sąjungos santykių ateitį. Iš tikrųjų tas straipsnis yra lyg santrauka jų siūlomo Vakarų ekonominės pagalbos Sovietų Sąjungai plano. Mėginsiu apžvelgti tą studiją, stengdamasis neįskreipti jos turinio. Trumpinant straipsnį nelengva apsaugoti nuo klaidų. Pastebėsiu, kad prof. Blackwill yra buvęs artimas Baltųjų Rūmų patarėjas Sovietų ekonomikos reikalais, būdamas Krašto saugumo tarybos štabo narys.

Pirmutinė straipsnio dalis skirta dabartinei Amerikos ir Sovietų Sąjungos santykių padėčiai išryškinti.

Pokyčių vertinimas

Profesorių nuomone, Sovietų Sąjungoje prieš kelerius metus pradėta reforma, remiantis Gorbaciovo mėsais šūkiu — atvirumas, persitvarkymas ir demokratizavimas — įžiebė anksčiau neįsivaizduotus pokyčius krašte. Nors jau padaryta ir nemaža atžangų, tuos pokyčius są galima vadinti „antrąja Rusijos revoliucija“. Sovietinių socialistinių respublikų sąjunga labiau ir labiau darosi nei socialistinė, nei sovietinė, nei sąjunga.

Amerikai nesą jokio intereso susilaukti greito Sovietų Sąjungos išsivystymo. Jie sutinka, kad Pabaltijio trys valstybės yra „specialūs kazusai“, tačiau apskritai Amerika neturi intereso, kad Sovietų Sąjunga visai išsivystytų. Jos pirmieji interesai esą Amerikos saugumas ir sąjungininkai, taikūs pokyčiai Europoje, žmogaus teisių gerbimas Sovietų Sąjungoje ir taikūs tautų laisvo apsisprendimo teisės išsprendimas. Smurtinis Sovietų valstybės išsivystymas, anot profesorius, pirmos rūšies grėsmė gyvybiniams interesams. Todėl reikia imtis tvirtos, šviežios strategijos.

Pokyčių pripažinimas

Gorbaciovo bendradarbiavimas Persų įlankos krizės dienomis buvo būtinas Amerikos ir tarptautinės koalicijos pergalei prieš Iraką. Tačiau

JUOZAS B. LAUČKA

didžiausio geopolitinio poveikio Amerikos ir iš viso pasaulio taikos interesams per ateinančius dešimtmetį ir vėliau turėsianti Sovietų vadovo 1989-90 metų politiką rytų ir vidurio Europos atžvilgiu.

Esą nuomonių, kad Sovietų Sąjungos susitaikymas su rytu Europos išsilaikymu iš komunizmo buvo neišvengiamas, ir todėl Gorbaciovas negalėjęs kitaip pasielgti. Bet Maskva turėjusi pajėgumų sutriuškinti tuos Rytų Europos laisvės užmojus, ką ji anksčiau yra įrodžiusi. O Gorbaciovas vis dėlto pasirinkęs taikų kryptį.

Rytų Europa pasikeitė, pasikeitė ir visas pasaulis. Sovietų vadovo pasirinktas kelias buvęs eimas „prieš plauką“ Maskvos biurokratijai. Jo sutikimas, kad suvienyta Vokietija būtų NATO nariu, nepaprastai sustiprino tarptautinės taikos ir saugumo galimybes. Gorbaciovo vidaus ir užsienio politika, teigia abu profesoriai, buvo naudinga Amerikai ir vakarams. Jos vaisiais pasinaudosiančios būsimos kartos Europoje, ypač Vokietijoje, todėl, planuojant politiką Amerikos ir Sovietų santykių ateities atžvilgiu, negali būti užmiršta, kad istorinių pokyčių ir nebūtų buvę sulaukta, jeigu Gorbaciovas nebūtų jų rėmęs ir su jais sutikęs. Abiejų profesorius įsitikinimu, Gorbaciovas siekia, kad Sovietų Sąjunga būtų didelė pasaulio galybė, normali visuomenė ir įsijungusi į pasaulio tautų bendruomenę.

Bet yra ir daug klausukų

Bet ar Gorbaciovas turi strategiją savo anksčiau paskelbtams planams paversti tikrove? Iš jo ikišiolinių veiksmų to nematyti, pažymi profesoriai. Boris Jeltsinas sako, kad Gorbaciovas iš prigimties esąs kompromisininkas, visada einąs tik pusę žingsnio. Tačiau atsimintina, kad jo programos, atpalaidavusios piliečių baimę, dešimtmečiais viešpatavusią sovietinėje visuomenėje ir sumenkino autoritetines institucijas, nepilenkiant armijos, aparatu ir pačios partijos. Demokratinės pajėgos smerkia smurto pavojingumą, o konservatyviosios tvirtina, kad vengimas dabar smurto pareikla-

laus didesnės jo apimtys ateityje. Reakcionieriai tuo tarpu maną, kad Gorbaciovo elgsena rodo jo netinkamumą vadovauti.

Nors Gorbaciovas ir gerisi vakarų pasiekimais, tačiau vakariečiai privalo neužmiršti, kad jis išaugo komunizme, pasiekė valdžios galios tik per partiją ir teberodo ištikimybę komunizmui. Jo apsisprendimas laikytis partijos esąs akivaizdus apskaitinimas — jis pasveria 16 milijonų partiečių pajėgumą ir nesusiorganizavusių demokratų jėgas.

Keturios krizės

Yra daug neįtikėtinų dalykų Sov. Sąjungoje, bet galima suvokti jos vadovybės 4 krizes: autoriteto, sąjungos, ekonomikos ir politinės jėgos. Nuo šių krizių išsprendimo priklausanti Sovietų ateitis. Jos nelengvai sprendžiamos, tačiau Sovietų Sąjunga, teigia abu profesoriai, likianti Europoje didžia galybė. Sovietų branduolinių ginklų arsenalas esąs pajėgus sunaikinti Jungtines Valstybes kaip gyvastinę visuomenę. Sovietų įprastinės ginkluotosios pajėgos — nuo trijų iki keturių milijonų karių — galinčios sudaryti grėsmę Europai, jeigu ji netektų Amerikos pajėgų apsaugos. Be to, Sovietų Sąjunga liksianti pasaulio didžiausia aliejaus (naftos) ir būtinai reikalingų žaliavų gamintoja bei teikėja. Šios tikrovės negalima užmiršti, pažymi abu Harvardo profesorius.

Sovietų krizių sprendime galima įsivaizduoti kelias to šalies ateities galimybes. Reikia turėti dėmesyje Gorbaciovo svyravimus, palaiką reformą, neišnykstantį smurtą, demokratinių reformatorių siekius, kontrarevoliucijos sužlugdymą, o taip pat ir chaoso bei pilietinių karų grėsmę. Gorbaciovo politikoje esą daug šuolių pirmyn ir atgal, jam įprastu nepilnu eimo žingsniu. Pavyzdžiui, imtasi smurto priemonių prieš Lietuvą ir prieš vadinamus separatistus Gruzijoje ir kitur. Vidaus policija bando atgaivinti pilietinės baimės, kuri anksčiau taip ilgai viešpatavo visuomenėje.

Atvirumas-glasnost — visiškai apverčiamas aukštyn kojomis, ypač televizijoje. Skelbiama vis daugiau ir daugiau melo, sten-

giantis pateisinti kruvinąjo sekmedinio įvykius Vilniuje. Skelbiama apie tobulinimą būtinų reikmenų pristatymo į paroduotuves, bet ekonomika vis blogėja, o juodoji rinka verda, kunkuliuoja. Derybose su Amerika dėl ginklų kontrolės teherodomas kietas užsispyrimas, — ir taip tęsiasi, kol kariškiai ir konservatyvieji turės valią.

Galinti būti ir kitokia išeitis. Demokratinė jėga siekia labiau priimtini vakarams. Jie nori taikios evoliucijos keliu išugdyti laisvesnį finansinį tvarkymą, pagrįstą demokratijos ir laisvosios rinkos ūkio dėsniais, įsijungiant į pasaulinę bendruomenę — pagal 500 dienų planą, dėl kurio Gorbaciovas jau buvo susitaręs su Jeltsinu, bet nuo kurio jis greit atsietė. Bet dabar Gorbaciovas supranta, kad jo toleruojamas smurto pavartojimas nepasiseks.

Balandžio 23 susitarimas

Pagal balandžio 23 d. susitarimą, Sąjungos centras pripažįsta respublikoms teisę iš jos išstoti, Pabaltijio valstybės, Moldavija ir Gruzija ir gal kitos jau pradėdamos atsiskyrimo procesą.

Bet profesoriai liečia ir kitą jautrų klausimą. Ar kilus chaosui bei pilietiniam karui, centras galėtų išlaikyti branduolinių ginklų kontrolę? Negalima esą nepagalvoti, kad tokiu atveju branduoliniai ir cheminiai ginklai galėtų atsidurti renegatų rankose, kurie juos panaudotų šantažui ar net parduotumui. Suprantama, tokį atvejį esą sunku įsivaizduoti, bet, nurodo abu profesorius, kiek neįsivaizduojamų dalykų jau yra tapę tikrove?

Toliau profesoriai ekonomistai įspėja, kad Amerikos politika Sovietų atžvilgiu negali remtis Maskvos praėjusių veiksmais; privalo kreipti dėmesį į dabartinius savo svarbius interesus, susijusius su dabartine ir būsimąja Sovietų politika.

Svarbieji interesai

Pats pirmutinis ir didysis Jungtinių Valstybių interesas yra ir toliau išvengti branduolinio susirėmimo tarp abiejų valstybių. Net jeigu Sovietai ir būtų pastovus politinis vienas, nebūtų įmanoma nesirūpinti apie jų 50 senstančių ir primityvių branduolinių reaktorių. Kilus viduje netvarkai, nežinia, kokie netikėtumai galėtų užgriūti Sovietus ir kitas valstybes. Sąjungos išsivystymas, kuris būtų galėtų sudaryti

branduolinio karo grėsmę. Kaip ten bebūtų, toliau dėsto profesorius, Maskvos užsienio politika paveiks svarbiuosius Jungtinių Valstybių interesus. Nors susiduriama su rizikos galimybe, Sovietų vadovo paskelbti atvirumo ir demokratizavimo siekiai negali nepatraukti amerikiečių dėmesio, nes tie pokyčiai atspindi jų vertybes.

Apekritai, abu ekonomistai svarsto Sovietų Sąjungos teigiamus ir neigiamus žingsnius. Juose mato daug priimtinių veiksmų. Gorbaciovas pakeitęs saugumo politiką, sutiko sumažinti įprastinį ginklavimąsi, o derybose dėl strateginės ginkluotės sumažinimo jau esanti galimybė pasiekti pirmą susitarimą tuo reikalu 20 metų laikotarpyje. Jis padaręs prasmingų nuolatų ir užsienio politikoje. Taigi jo užsienio ir tarptautinio saugumo politika atitinkanti Amerikos siekimus. Profesoriai stipriai įtaigoja, kad Jungtinės Valstybės, Vakarų Europa ir Japonija pasiūlytų Sovietų Sąjungai plačios apimtys ekonominę pagalbą. Tai turėtų būti sutarta septynių pramoninių valstybių konferencijoje Londone liepos mėnesį.

Pagalbos apimtys

Finansinė parama Sovietams, nurodo profesorius, nuo 15 iki 20 milijonų dolerių kasmet, duotina per ateinančius trejus metus negrąžintinai, o tų milijonų sumų sutelkiamą turėtų atitinkamai pasidalinti Jungtinės Valstybės, Vakarų Europa ir Japonija. Jie pakartotinai pažymi, kad tokios apimtys parama būtų paskirstyta tarp centro ir respublikų. Toks kelias igrantų greitą perėjimą į rinkos ūkį. Iš viso finansinės pagalbos tiekimas būtų įmanomas, tik Sovietams įsipareigojus rimtai pereiti į rinkos ūkį. Sovietų ekonominė programa privalėtų numatyti žingsnius sumažinti išdard ir kitus deficitus, apskarpant gyvybės išlaidas ir subsidijas valstybinėms įmonėms, pripažįstant nuosavybę ir įteisinant privačią ekonominę iniciatyvą, atsisakant griežtos kainų kontrolės ir leidžiant ekonominę veiklą privačioms rankoms, kad imonės galėtų lenktyniauti.

(Bus daugiau)

Dabarties kentėjimas neturi joms kito tikslo, kaip tik išmokyti gyvenimo alfabetą, kad mokėtume rašyti laiko puslapiuose.

Jinarajadasa

KAI SIAUBAS ARTĖJO

KĘSTUTIS RADVILĖNAS

22

Trečiadienis, sausio 31 d. Šio ryto raudonos aušros fone pasirodė seniai laukti auksiniai saulės spinduliai, kurie akino mieguistas ir pagirgintas karių akis. Ilgas poilsis vainikuotas rūsių gėrybėmis padarė savo. Visiems buvo aišku, kad reikės su tais delikatesais skirtis. To šį rytą tikriausiai tikėjosi. Todėl vienas kitas daugnoris nubėgęs į rūšį vėl apsirūpino vynu ir jam mėgstama užkanda, bandydamas pasistiprinti kelienei. Taip nejučiomis prasidėjo vakarykščios programos tase — prašviesinimui aktų ir pakelimum energijos.

Gera nuotaiką netikėtai sujaukė lauke sužveigę autovežimo stabdžiai. Aplink namą pasigirdo begančių žingsniai.

— Bolševikai mus apsupo, — neblasiai prasitarau ne per toli stovinčiam Sonf. Pr. Bakšaičiui. Jis greitai atsirado prie manęs. Staiga pasigirdo dūžiai ir visos išorinės namo duris ir vidun sugužėjo grupė SS-ninkų su ltn. priešakyje. Laikydami automatus parengtyje, įsėkė pakelti rankas. Mūsų su Bakšaičiu pakėlėme pirmečius, kurie buvo atsikėlę — pasekė mus. Kiti, pažadinti neįprastos staigmenos, krapštėsi užmiegotas akis. Tuo momentu patys įnamiai ir visa aplinka atrodė nepavydėtina, nors bandomė save laikyti išauklėtos ir kultūringos tautos vaikais. Atrodė, kad ir įsibrovėliams koka reprezentacija nepasitarnavo mūsų naudai... SS leitenantas, apžvelgęs ant grindų krūvas butelių, tuščių nuo mėsos stiklų, o tarp jų išsčiusiais veidais ir pagirgomis akimis būtybes, sušuko: — Kas jūs! Dezertyrai! Plėšikaukite fronto zonėje!

Kaip taisyklė, dialogą turėjo pradėti sonf. Pr. Bakšaitis — vertėjas. Bet jis tylėjo, SS-ninkų veidai nieko gero mums nežadėjo. Leitenantas kiekvienu momentu galėjo duoti ženklą — ugnis! Tad nieko netaikdamas pabandžiau aš:

— Pone leitenante, mes ne derzertyrai ir neplėšikaujame. Šio namo šeimininkas visa tai paliko. Leiskite man įeiti šiais dviem pirštais į kairįjį munduro kišenėlį ir aš įrodysiu, kad mes neplėšikaujame.

Leitenantas tylėjo. Mūsų šūkiui išvertė akis stebėjo, kokį stebuklą ar pokštą aš iškreipiu, nes nei vienas nežinojo, kad turiu savininko raštišką leidimą. Tą prašymą pakartojau kelis kartus. Pagaliau galvos linktelėjimu leido.

Išsėmiam man išduotą savininko dokumentą ir ištiesiau ranką duodamas jam. Kadangi mus skyrė apie penkių žingsnių tarpas, pašaukė mane prie savęs. Prieš padaviau raštą ir pasitraukiau atgal į pirmąją vietą.

Pažymėjimą perskaitęs rankos mostu davė SS-ninkams ženklą nuleisti ginklus. Tuomet jau ramesniu tonu sako:

— Šių namų savininkas juos apleisdamas neturėjo teisės maistą kam nors atiduoti. Bet čia ne jūsų kaltė. Tai jo nusikaltimas. Jums buvo atiduota, jūs naudojotės. Ne kitaip ir aš būčiau pasielgęs. Taip viską ir paliksim: kas yra name, priklauso jums. Bet kas yra viščiadė, priklauso mums. Ar aišku?

— Aišku, — atsakiau.

— Mes paimsime ir perduosime Karo ligoninei. Neliesti!

Tai pasakęs su visa grupe išėjo per duris, su savim išsinešdamas ir man išduotą pažymėjimą. Tai bus kaltinamasis aktas buvusiam tu namų savininkui... Taip mūsų likimui tragiška grėsmė, pasverta ant

SS svarstyklų, pusiausvyrą išlaikė. Susitvarkė 14:00 val. iškeliaume pirmyn.

Šeštadienis, vasario 10 d. Per dešimtį intensyvių kelionės dienų, po mažo poilsio pertraukomis, pavaišinami atlikerių ir tankų pabūklėlių svidiniais, dar su nuosavomis galvomis atvykome į Alt-Tessin.

Čia, atrodo, buvo numatyta sovietų ofensyvą priešpuolis apginti Swinemunde karo laivyno bazę ir „V“ raketų įmonę. Prie Oderio natūralios gamtos klijūties buvo ruošiami įstvirtinimai žemėje ir grupuojami visų rūšių daliniai. Čia jau ne tik kariškiai, bet ir civilis, kuris dar turėjo nuosavas rankas ir kojas, neturėjo teisės prasmukti per kanalų tiltus be generolo leidimo, kuriam buvo pavesta atlaikyti sovietų ataką ruože. Vietoje to išsėdėjo nors mūsų ginklus, o jų buvo nemažai.

Šio epizodo paryškinimui būtų pravartu paminėti, kad vienos grupės vadas, apleidžiant Frankenhagen, padirbdino kelias rogetes ir pakrovęs ginklų įkinė į plėškes savo brolius ir kitus jo grupės vyrus įsivilkė. Šių eilučių autoriui patamas geriau taupyti jėgas, kurios netrukus bus reikalingos Tėvynėje, jų grupės vado būvau sutikęs gan grubiais epitetais.

Snigui ištirpus, atsirado reikalas ieškoti priemonių. Tai vis dėl Tėvynės meilės, bet ar pateisinama? Jeigu vokiečiai važiuodami autovežimais mėtė ginklus į pusynus, argi buvo mūsų pareiga juos rinkti ir tapti jų ginklanešiais? Į Lietuvą šimtus kilometrų ginklų krūvius ant savų nugarų per sovietų okupuotą teritoriją neparnešime. Tai jau per daug nai-vi elgsena... Tam ir buvo dar Kaune su vokiečiais susitarta, kad ginklai, amunicija, sprogmėnys ir maistas bus atskraidintas lėktuvais ir nuleistas.

(Bus daugiau)

Procesija į Rainių koplyčios šventinimą iš Telsių.

Nuotr. Bernardo Aleknavičiaus

POLITINIS LŪŽIS BOLŠEVIKŲ IMPERIJOJE

Vadų panašumai ir skirtingumai

JONAS DAUGĖLA

Maždaug prieš pusmetį, tuo metu dar tik Rusijos Tautų Federacijos Aukščiausiosios tarybos pirmininkas Boris Jelcin buvo atvykęs į JAV. Savo viešnagės metu Washingtone jis tik vos ne vos galėjo patekti pusvalandžiui į Baltųjų rūmų spaudos salę. Ir tik kai „atsitiktinai“ į šią salę užsuko ir prezidentas Bush, Jelcinui susidarė proga keliais žodžiais persimesti su prezidentu. Tad ir šios šalies žinių tarnyba daugiau dėmesio skyrė Jelcino asmeniškoms silpnėms ir jo išorinei išvaizdai.

Bet kai tik Washingtoną pasiekė žinia, kad tas pats Jelcinas laimėjo Rusijos prezidento rinkimus ir net 70% visų balsų buvo atiduota už jį, dar nesulaukus jo inauguracijos, Jelcinas buvo pakviestas tuojau atvykti į JAV sostinę. Tiesa, kvietimą jam pasiuntė kongreso lyderiai. Bet ir ant Baltųjų rūmų slenksčių buvo jo pasitikėjimui patiestas raudonas kilimas. Ir šį kartą JAV prezidentas jį priėmė ilgesniam pasikalbėjimui „apvaliame kabinete“, kur priimami didžiųjų valstybių karaliai, prezidentai, ministrai ir pirmininkai.

Ši Washingtono nuotaika staigiai pasikeitė, kai pati žinių tarnyba aiškina, kad JAV vyriausybė pajuto naujų vėjų pūstėlėjimą iš Sov. S-gos. Šie laisvi rinkimai visam civilizuo-tam pasauliui parodė tikrąsias Rusijos masių nuotaikas. Per visą ilgą metų ir nekalto žmonių krauju surašytą Rusijos istoriją pirmą kartą visi gyventojai turėjo progą ateiti laisvai prie rinkimų urnų ir patys laisva valia išsirinkti savo valdžią. Šiais rinkimais Rusijos gyventojų dauguma pasmerkė komunistinę santvarką ir visuotinai pasisakė už demokratiją.

Bet vis dėlto, Kremliaus sosto dar ir šiandien sėdi Gorbačiovas, kurį į tą sostą išodino ne kas kitas, o komunistų partija, visai nepaisydama gyventojų valios. Bet, vos tik laimėjęs rinkimus, Jelcinas pranašavo, kad maždaug penkerių metų eigoje ir visos Sov. S-gos prezidentas bus išrinktas demokratiškai, laisvų rinkimų būdu. Ir jis tiki, kad ir jis turės progą šiuose rinkimuose būti kandidatu. Tik jis abejoja, ar penkerius metus Sov. S-gos imperija išlaikys dabartinį savo veidą. Tad jau šiandien pravartu pasverti šiuo dviejų varžovų charakterių bruožus.

Prof. dr. Eugene Huskey yra DeLand (Florida) Stetson universiteto politinių mokslų profesorius. Jo mokslo sritis — Sov. S-gos politika ir bolševizmas. Šios vasaros atostogas profesorius praleido Rusijoje ir savo akimis stebėjo šio meto

politinius įvykius ir vietos žmonių nuotaikas. Vietinė „Jungtinių Tautų organizacija“ pakvietė prof. Huskey į Daytona Beach priešpiečiams, kurių metu jis paryškino Gorbačiovo ir Jelcino panašumus ir skirtingumus.

Iš pirmo žvilgsnio savo kilme abudu šie politikai turi daug panašumo. Ir viena ir kitas yra rusai ir gimę tais pačiais 1931 metais. Abudu nuo pat jaunystės priklausė komunistų partijai, buvo žymūs šios partijos veikėjai ir įkopė į patį aukščiausią partijos organą — politinį biurą. Abudu yra kilę iš vargingų šeimų. Abiems teko išgyventi vargingą vaikystę ir sunkius jaunystės metus. Bet tuo ir baigiasi šių dviejų Sovietų Sąjungos politikos vadovų panašumas.

Gorbačiovas yra kilęs iš pietinės Rusijos. Jo tėviškėje buvo tautybių mišinys. Ten gyveno osetai, gruzinai, žydai ir kt. Tad Gorbačiovas jau pačioje jaunystėje perprato daugiautės aplinkos esmę. Jis giliai save įtikino, kad tik viena komunistų partija gali visas tautines grupes suburti į vieną junginį ir tame junginyje jas išlaikyti. Šias mintis paskelbė Leninas ir Gorbačiovas jau fanatiškai įtikėjo. Ir šiandien jis tuo tikėjimu gyvena. Jis tiki, kad tik stiprios komunistų partijos visose respublikose gali išgelbėti imperiją nuo subyrėjimo bei sukurti ekonominę ir militarinę jėgą Vakarų pasauliui atsverti. Tad jis ir daro visas pastangas, nevengdamas net ir teroro priemonių, šių partijų pirmumui visose respublikose išlaikyti.

Tuo tarpu Jelcinas yra gimęs Uralo kalnų papėdėje vakariname Sibiro pakraštyje. Jo tėvas buvo eilinis darbininkas. Iš prigimties jis turėjo didelius asmeniško gyvenimo planus. Tačiau šiuos visus planus sugriovė staiga užklupusi komunistinė santvarka. Savaimė jame pabudo pasipriešinimo dvasia. Nors jos jis viešai ir nepareikšė, bet ją idieję savo sūnui Borisui. Šią pasipriešinimo dvasią jis parodė dar trindamas mokyklos suolus. O vėliau, kiek sąlygos leido, net ir komunistų partijos veikloje.

Jelcino nepasitikėjimas komunistų partija ir jos ideologais išėjo į viešumą, kai, Gorbačioviui paskelbus savo „glasnost“ programą, susidarė sąlygos kiekvienam viešai pareikšti savo nusistatymus. Ir pagaliau jis visai atsisirbojo nuo partijos ir savo draugo Gorbačiovo. Įžvelgęs Gorbačiovo politikoje naujos diktatūros pavojų, jis pasuko demokratijos keliais. Šio

griežto posūkio išdava ir buvo paskutiniai rinkimai, kuriuos jis taip įtikinančiai laimėjo.

Jelcino pirmtakūnai yra rašytojas Solženicinas ir mokslininkas Sacharovas. Tačiau jie visi yra užkietėję rusofilai. Jelcinas nuoširdžiai pritarė devynių respublikų planui laisvos konfederacijos ryšiais sujungti jas visas į vieną politinį junginį. Bet dėl Pabaltijo tautų likimo jis aiškiai pasisakė: „Trys Pabaltijo respublikos be didelių sunkumų galėtų įsijungti į Europos valstybių sistemą, kaip laisvos Sov. S-gos konfederacijos dalis arba ir kaip visai laisvos valstybės, artimai surištos su savo kaimynais, kaip pvz. Luxemburgas“. Tuo ir baigė savo mintis prof. Huskey.

Be abejo su Jelcino išrinkimu iš rytų padvelkė nauji vėjai. Jis atsisirė į visą rusų tautą ir iššaukė naują dviasį kitose respublikose. Gorbačioviui beliko tik KGB ir Raudonosios armijos parama. Bet negalima nepastebėti ir to reiškinio, kad ir 40% kareivių atidavė savo balsus ne už komunistų remiamus kandidatus, bet už Jelciną. Jie nepabūgo savo viršininkų spaudimo ir žiauriausių grasinimų. Tad galbūt Gorbačioviui beliko tik armijos ir KGB maršalų, generolų ir politrukų parama.

Netenka abejoti, kad Jelcino laimėjimas laisvuose rinkimuose padrasino ir Sevardnaze, Burlatskį, Kachaliną ir kitus sudeginti partijos biuletenus ir sukurti naują demokratinių judėjimą. Jų pastangos mums labai primena lietuviško sąjūdžio atsiradimą ir vaidmenį. Šių naujų judėjimų pagrindinis tikslas yra atsisirbti nuo komunistų diktatūros ir atstatyti demokratinę santvarką. Tenka didžiulis, kad pabaltiečiai buvo pirmieji šio judėjimo pradininkai.

Šie nauji vėjai iš rytų padrasina ir mūsų tautos visiško išlaisvinimo viltis. Bet prezidentas Landsbergis, kalbėdamas aną dieną per Vilniaus radiją, išpėjo, kad demokratizacijos procesas iki šiol buvo labai lėtas ir gali būti dar labai ilgas. Jis gali dar pareikalausiti daug aukų, vargo ir įvairių sunkumų kasdieniniame gyvenime. Jis kvietė visą tautą tam pasiruošti ir likti atspariems. Kvietė susilaikyti nuo bet kokių provokacijų, bet visomis jėgomis priešintis pavergėjo sauvalei ir piktoms užmačioms.

Belieka tik tikėti, kad JAV ir kitos Vakarų demokratijos tinka-mai įvertins šiuos naujus vėjus ir sugebės tinkamai įsinaudoti naujai pasireiškusiam pavergtųjų tautų nuotaikas galutinai pergalei prieš komunistų užtikrinti.

PASISAKYKIME DĖL LIETUVIŲ FONDO MILIJONO DOL. ATSKYRIMO LIETUVAI

Lietuvių Fondas š.m. birželio 20 d. raštu kreipėsi į LF narius, prašydamas pasisakyti dėl vieno milijono dol. atskyrimo iš pagrindinio kapitalo Lietuvos reikalams. Prie laiško pridėta balsavimo kortelė, kurioje atžymėjus atitinkamą langelį, balsavimo kortelę reikia pasirašyti ir grąžinti Lietuvių Fondo būstinę pridėtame voke.

Gali kilti klausimas, kodėl Lietuvių Fondo vadovybė taip skubina šį reikalą sutvarkyti, nes Lietuva, nors ir 1990 m. kovo 11 d. deklaravo nepriklausomybės atstatymą, bet tebėra rusų (OMON) komunistų okupuota ir KGB-stų bei OMON-ininkų terorizuojama ir negali savarankiškai tvarkytis. Dabartinė Lietuvos padėtis yra panaši į 1918-20 metų padėtį, kada krašte siautėjo Vokietijos armijos likučiai (bermontininkai), rusiečiai bolševikai ir lenkai. Šiuo metu vokiečiai yra išjungti, bet stiprūs yra rusiečiai bolševikai ir Vilniaus krašto lenkuojantieji gyventojai, kurstomi tų pačių Kremliaus komunistų ar lenkų ekstremistų.

Lietuvių Fondo narių priimti veiktiniai įstatymai numato ilgą procedūrą LF likviduoti ir pagrindinį kapitalą pervesti atitinkamoms institucijoms. 1990 metų 27-tame narių suvažiavime iškilto, tuo laiku aktualiu atrodą, didesnės Lietuvos paramos klausimas ir buvo priimtas nutarimas vieną milijoną dol. atskirti iš LF pagrindinio kapitalo Lietuvos švietimo ir kultūros reikalams, atitinkamai pakeičiant veikusių įstatymų.

Lietuvių Fondo tarybos pateiktas įstatų pakeitimo projektas 1991 metų 28-tame narių suvažiavime buvo patvirtintas didele balsų dauguma: 9504 balsai pasisakė už pasiūlytą įstatų pakeitimą (tiksliau sakant papildymą), 158 balsai — prieš, o 501 balsas nepareikšė nuomonės ir padavė tuščias balsavimo korteles. Turėdama narių pritarimą, LF taryba nutarė sušaukti LF narių specialų visuotinį suvažiavimą 1991 m. liepos 27 d. Jaunimo centre Chicagoje (5620 So. Claremont Ave.). Negalintieji šiame svarbiame suvažiavime dalyvauti prašomi balsavimo korteles su atitinkamu atžymėjimu nusiųsti Lietuvių Fondo būstinę iki liepos 24 d. Žinant lėta pašto tarnavimą, balsavimo korteles reikia išsiųsti kiek galima anksčiau, kad LF būstinę pasiektų bent trejetą dienų prieš suvažiavimą.

Atkreiptinas dėmesys, kad pritariant vieno milijono dol. atskyrimą Lietuvos reikalams, kartu pasisakoma ir už įstatuose numatytą patikėtinų tarybą (Board of Trustees), pavardant tas pareigas vykdyti esančiai LF tarybai. Reikia manyti, kad Lietuvių Fondo reikalus geriausiai žino LF taryba, nes sugebėjo sukaupiti penkis milijonus dol. pagrindinio kapitalo ir jo pajamomis parėmė lietuvių išlaikymą trimis milijonais dol. Savo veikla ir taupumu Lietuvių

Fondo taryba yra gerai užsi-rekomendavusi ir turi patikėtiną lietuvių visuomenėje.

Atskirtas LF milijonas dol. nebus dabar perduodamas Lietuvos institucijoms, bet laikomas ir toliau LF pagrindinio kapitalo sąskaitoje, o gaunamos palūkanos bus bendra tvarka naudojamos lietuvių išlaikymo reikalams, kaip ir iki šiol.

Matome, kad Lietuvos nepriklausomybės atstatymas neina taip, kaip mes norėtumėm, nes Kremliaus bolševikiniai vada-i įvairiais būdais varžo, naudoja terorą, pasitelkę vietinius kolarborantus ir juoduosius berentinkus. Lietuvai parama yra reikalinga, bet žinant dabartinę Lietuvos padėtį, tenka susilaikyti, kad duodama parama nepatektų į priešų rankas. Pavyzdžiui jau turime ir siunčiant paramą tenka būti apdairiesiems. Nepaslapstis, kad dalis duotos paramos įstaigoms ir organizacijoms atsidūrė privačiose rankose, o užimant įstaigas — net ir desantininkų sunkvežimiuose.

Lietuvių Fondo atpalaiduotas milijonas dolerių dabar nebus atiduotas, bet laikomas, kaip ir visas pagrindinis kapitalas, tik pilną nepriklausomybę iškovojusiai Lietuvai. Spauždoje jau plačiai rašoma apie pastebėtus nesąžiningumus ir savanau-diskumą.

Lietuvių Fondo ar patikėtinų taryba, tik labai gerai išstudavusi, remis Lietuvos švietimo ir kultūrinis reikalus, griežtai prisilaikydama aukotojų ir L. Fondo steigėjų bei kūrėjų tikslų.

Pasisakydami už milijono dol. atskyrimą Lietuvos reikalams tai tik atidarome užtvartą, kurias Fondo steigėjai numatė, rašydami įstatus. Pinigas yra slidus ir patrauklus daiktas, todėl reikia jį gerai saugoti, kad nepatalkintų blogiems tikslams.

Tikime, kad Lietuva greitai laiku išsikovojo pilną nepriklausomybę, todėl tam momentui tinkamai pasiruošime, kad būtų galima greitai ateiti į pagalbą. Pirmoje eilėje reikia remti gyvąją lietuvių, ypač švietimo institucijas ir mokinių perauklėjimą bei naujų vadovėlių leidimą. Apsilanke Lietuvoje ir susipažinę su mokyklomis, teigia, kad tebe-vartojami senieji komunistiniai vadovėliai. Ar Sapokos istorijos numatytas išleisti 325,000 egz. kiekis yra jau pasiekęs prenumeratorius ir mokyklas? Juk jau praėjo pora metų, kaip buvo nupirkta popierius, o žinių nėra.

Grįžtant prie balsavimo, prašome tuos narius, kurie dar neatliko šios pareigos, neatidėliojant pabalsuoti, pasirašyti ir tuojau grąžinti LF būstinę. Dalyvaudami balsavime ir asmeniškai suvažiavime parodysimės tinkamą dėmesį išvijos lietuvių pastangomis remti Lietuvos išlaisvinimą. Laiko liko nedaug, tai nedelsdami grąžinkime balsavimo korteles Lietuvių Fondo būstinę.

A. Juodvalkis

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, sekmdienė nuo 2 iki 3 v. p. p. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM bangos. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat sekmdienėse girdimos nuo 1 iki 2 v. p. p. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N. J. 07060. Tel. 908-753-5636.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- M.L.S. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

Century 21 REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-767-0600

„BUD“ BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybės pirkime bei pardavime, miestie ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITIS

Bus. 312-585-6100
res. 312-778-3971

Wisconsin — Newly constructed custom log home: 3 bedrm., cathedral ceil., front & back decks; 8 mi. NE Wisconsin Dells. View Lake Mason. Call: 608-254-2729 after 5 p.m.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS

VEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Atlieku įvairius namų remonto darbus. Skambinti Juozui.

Tel.: 312-925-3253.

Remontuoju namus, atlieku dažymo, cemento taisymo darbus prieinama kaina. Turiu rekomendacijas. Kreiptis: Arvydas, tel. 312-737-9473.

Gera siuva moteriškus drabužius ir taisau vyriškus. Skambinti Onutė: 312-776-4938

Norintius glimėms ar draugams dovanoti sovietinės markės automašiną ar spalvoto vaizdo televizorių „Silelis“, kreipkitės: tel. 312-847-3824

Intelligentiškas vyršikiš (50 m.) siūlo paslaugas: gali prižiūrėti vyresnio amžiaus žmogų. Skambinti: (312) 778-5549. Darbas atliekamas sąžiningai!

Moteris ieško darbo prie ligonių ar namų ruošoje. Tel. 312-778-8264

Noriu susipažinti su kultūringu, nerūkančiu ir rimtu vyriškiu 62 m. amžiaus arba vyresniu. Esu rimta ir linksma būdo, ugis — 5,7, svoris — 140 sv. Rašyti, pridėdant fotografiją, šiuo adresu: R. P., P.O. Box 29128, Chicago, IL 60629.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- M.L.S. kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Vieni agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

MLS ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Irena Blinstrubienė,
Realtor Assoc.
Nuosavybės pardavimas, Income Tax,
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

DAYTONA BEACH, FL
Sav. parduoda 3 mieg. 2 garažų modernišką namą. 1 bl. iki Atlanto! Skambinti nuo 10 v.r. iki 5 v. p.p.
Tel. 312-847-2226

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. butas 71 ir Francisco apyl. Šiluma, viryklė, šaldytuvas ir nauji kilimai. Pagaidejama vpr. amžiaus asmenys arba pensininkai. Kreiptis: tel. 312-476-2343.

Išnuomojamas kambarys su privilegija naudotis virtuve. Teirautis sekmdienio rytą. Adresas: 8704 S. Tulley, Oak Lawn.

EGZODO LITERATŪROS ATŠVAISTAI

Išiečių literatūros kritikos antologija, (1946–1987) išleista Vilniuje 1989 metais. Antologijoje Girnius, Maceina, Nyka-Niliūnas, Šilbajoris ir daug kitų. Vilniaus universiteto lietuvių literatūros katedros vedėja Viktorija Daujotytė apie šį leidinį rašo: „Be abejonės, tai labai svarbi knyga, ne vienu atveju parankinė ir literatūros mėgėjui, ir studentui, ir specialistui“. Knygos sudarytojas, įvado ir paaiškinimų autorius Liūtas Mockūnas. Amerikoje su persiuntimu kainuoja 17 dol. Ilinois gyventojai dar pridėda valstijos mokesčio 1.20 dol. Kitur — 18 dol. Užsakymus siųsti „Draugo“ adresu.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Nauja devintoji laida
Suredagavo
Juzė Daužvardienė

Šiomis dienomis „Draugo“ spaustuve atspausdino devintą laidą šios populiarios virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu \$6.50
Illinois gyventojai moka \$6.94
Užsakymus siųsti:

DRAUGAS,
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

ŽEMAIČIŲ KALVARIJOS ATLAIDAI

S. ZALATORĖ

Amerikoje nėra nieko panašaus į Žemaičių Kalvrijos atlaidus, nes nėra tokių senų katalikiškų papročių ir nėra tokio nuostabaus gamtos kampelio, kaip buv. Varduvas.

Atlaidai tai kermosius, mugė, proga neturtingiems paubagauti atsėdus prie bažnyčios durų, spekuliantams pasipinigauti, tikintiesiems pasimelsti, pasitaisyti ir padėkoti už gyvenimo kasdieninius stebuklus.

Sekmadienį, liepos 7 dieną, varpai nuo pat ryto gaudžia ir kviečia į šv. Mišias Žemaičių Kalvrijos bažnyčioje, 10 kilometrų nuo Plungės, kur jau savaitę vyksta garsieji atlaidai. Bet jau nuo 9 val. ryto (nors suma tik 12 v. p.p.) sunku prieiti prie bažnyčios, nes prekybininkai net ir šventoriuje įsitaisę pardavinėja religinius paveikslus, knygas, atvirukus, rožančius, medaliukus. Čia rasite ir gintarinius karoliukus už 150 rublių (vienas doleris lygu 30 rublių), stiklainius braškių už 5 rublius, mieles – 3 rubliai ir t.t.

Vakarietiams praeiti pro apkrautus saldainių stalus, kramtomą gumą, spalvotas saldainių lazdeles ir kitokius saldumynus.

Nors beveik kasmet per atlaidus liepos mėnesį pasitaiko lietaus, šiais metais saulė švietė beveik ištisą savaitę ir daug tikinčiųjų nudėgavo saulei, eidami į kalnus giedoti. Ten prie 20 įvairių Kalvrijos stočių pažymėtas Kristaus kančios kelias, kur maldininkai meldžiasi.

Pats kardinolas V. Sladkevičius atvyko į atlaidus sekmadienį, liepos 7 dieną, ir atlaikė sumą 12 v. p.p., palaimino tūkstantinę minią žmonių ir ragino priklausyti „visa širdimi“ tik Dievui.

„Žinoma, kad pasaulio tautos ne visada gali mus suprasti, ne visada gali mums padėti. Iš tiesų tik Dievas yra mūsų gelbėtojas ir stiprybė“, pasakė kardinolas, „tik nuo jo mes esame visiškai priklausomi“. Kuo labiau priklausysime Dievui, tuo labiau jausimės nepriklausomi ir laisvi. O atsisakyti „pilnutinės priklausomybės Dievui“ reiškia pastatyti „raudoną plytą“ savo nepriklausomybės siekimui, paaiškino jis.

Nevykdydamas Dievo valios ir jos nepildymas yra nuodėminga ir „ta nuodėmė pati didžioji kliūtis mūsų laisvei ir nepriklausomybei“.

Kardinolas ragino visus susirinkusius katalikus atsisąžadėti visko, kas priešinga Dievo valiai.

Šv. Mišias kartu su kardinolu aukėjo šeši vyskupai, įskaitant ir du naujai įšventintus: Juozą Tunaitį ir Sigitą Tamkevičių.

Kiti vyskupai buvo Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas, Vilniaus vyskupas Juozas Žemaitis, Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis ir Telsių vyskupas Antanas Vaičius. Per pamokslą vyskupas S. Tamkevičius pabrėžė, kad ne tik patioje Lietuvoje, bet ir Bažnyčioje šiandien „daug bėdų“.

Jis sakė, kad, nors pilnos bažnyčios ir pilni šventoriai žmonių per atlaidus, giliau pažvelgus matyti, kad „į Lietuvą, į Bažnyčią – iš visų pusių – naudojamesi didesne laisve, veržiasi sektantai, įvairios kitos religijos“. Tos religijos įves tikrai susiskaldymą ir „daug bėdų“, pasakė vyskupas. Reikia mąstyti, ką mes padarysime, kad mūsų Bažnyčia augtų, kad ją sudarytų ne tik pagyvenę tradiciniai krikščionys, bet kad į ją ateitų jaunimas, kurio šiandien bažnyčioje dar nėra, kurį per 50 metų apilės prievara. Jis kritikavo lietuvių žvalgymąsi į vakarus.

„Vežam iš Vakarų mašinas, drabužius, daiktus, bet kartu iš vakarų ateina masinė kultūra, visiškai svetima lietuvių dvasiai“.

Ta vakarietiška kultūra gali pralaužyti mūsų lietuvišką kultūrą, pasakė vyskupas. Ir dar pridūrė, kad „Vakarų liberalizmas“ yra dar pavojingesnis už tą prievartinę bedievybę.

Vysk. Tamkevičius kritikavo Lietuvos Respublikos deputatų „veidmainystę“ po to, kai apsilankė Aukščiausios Tarybos posėdyje, kur buvo svarstomas švietimo įstatymas.

„Man vienas dalykas buvo sunkiai suprantamas... Aš mačiau deputatus, kurie, kai statė savo kandidatūras, norėjo, kad juos paremtų ateitininkai, skautai, katalikų Bažnyčios hierarchija“.

Tačiau, kai reikėjo tiems deputatams balsuoti už palankų įstatymą, „tada vieni iš tų deputatų balsavo prieš, o kiti susilaikė“, pasakė vyskupas. Be galo skaudu, kai matai veidmainystę, kai tau į akis šypsosi, kai vaidina draugą kataliką, o tada, kai reikia savo tikėjimą parodyti gyvenime, padaroma priešingai. Aš jums primenu, kad katalikas yra ne tik tas, kuris meldžiasi, bet yra ir tas, kuris savo tikėjimą rodo visur“.

Vyskupas pažadėjo, kad kai bus nauji rinkimai, „mes labai atidžiai žiūrėsime, kam patikėti savo ateitį“.

Po šv. Mišių minios žmonių plaukė į Kalvrijos kalnus, kur, sustodami prie kiekvieno iš 20 stotelių, pažymintį Kristaus kančios kelią, žmonės giedodami klaupėsi. Kiti pirmą kartą šiuo keliu eidami puolė ant žemės kryžiaus formoje. Būna kartais ir tokių moterų, kurios

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1991 m. liepos mėn. 18 d.

5

dalį arba visą kelią, eina iškilusios rankas į šonus. Gerai sakoma vienas Lietuvos kunigas, buvęs Amerikoje, kad dabartinis Lietuvos tikėjimas yra toks, koks maždaug buvo prieš 100 metų Amerikoje.

Taip, Amerikoje nėra to, kas galėtų prilygti atlaidams Žemaičių Kalvarijoje liepos mėnesį. Ypatingai, kai užlipus ant vienos, kitos kalvelės, pažvelgus į melynųjų dangų, pamatai praplaukiantį baltą debesėlį. Atrodo, lyg stovi pasaulio pakraštyje ir išspaudi ašarą, nes čia Lietuva ir dar arčiau Dievas.

OLANDŲ BENDROVĖ PERKA TALMAN

Olandų bendrovė La Salle susitarė su Talman-Homan paskolų ir taupymo bendrove, turinčia finansinių sunkumų, kad perims šią bendrovę. Talman yra didžiausia šios rūšies bendrovė Illinois valstijoje. Galutinis perėmimas – sausio 2 d. Talman Chicagoje veikia jau 69 metus. Perkant akcininkams bus sumokėta 97 mil. dol. ir bus turima pakankamai kapitalo bendrovei, gyvuoti naujose rankose.

Vitalija ir Vilija – Siamo dyvnykės Dallas mieste, Texas.

AR JELCINAS IŠVES RUSIJOS ŽMONES Į „PAŽADĖTĄ ŽEMĘ“?

IGNAS MEDZIUKAS

Kai Boris Jelcinas pirmą kartą lankėsi JAV, jis buvo sutiktas labai abejingai, su nepasitikėjimu, šio krašto spaudoje net pasirodė jį kompromituojančių žinių. Kitaip jis buvo traktuojamas, kai neseniai lankėsi kaip išrinktas Rusijos federacijos prezidentas. Baltuosiuose rūmuose jis buvo pagirtas už demokratijos ir laisvos rinkos principų remimą. Jam pažadėta parama, bet prezidentas G. Bushas pareiškė palaikysiąs glaudesnius ryšius ir su Sovietų Sąjungos prezidentu M. Gorbačiovu.

Jei teisingai skelbia spauda, prezidentas kartoją, jog jis duosias paramą Rusijos respublikai, jei neprieštaraus Gorbačiovas. Toks pareiškimas daugeliui yra ne tik keistas, bet ir nesuprantamas. Juk tai ne kas kita, kaip ramstymas žlungančios imperijos, kuri savo dienas jau atgyveno.

Lietuviams buvo malonu girdėti iš besilankančio Washingtono prezidento B. Jelcino jo nusistatymą Pabaltijo valstybių nepriklausomybės reikalui. Klausinėjamas jis aiškiai pasakė, kad šios valstybės turi atgauti visišką nepriklausomybę. Žurnalistams Jelcinas aiškino, kad pasirašyta sutartis su Estija ir Latvija, dabar rengiama abišalė sutartis su Lietuva. Jis tvirtino, kad respublika turi teisę apsispręsti pati, be jokios prievartos: negali būti atimta teisė respublikai ir piliečiui.

Rusų tauta, nuvarginta ilgų metų komunistinės sistemos, ieško išsigelbėjimo. B. Jelcinas jai tapo tuo išsigelbėjimo simboliu, todėl lengvai laimėjo prezidento vietą, nežiūrint, kad daugybė partokratų, kurie šioje sistemoje naudojo privilegijas, jam darė didžiausias kliūtis. B. Jelcinas rusų tautai yra tai, kas buvo žydams jų biblinis vadas Mozė, išvedęs tautą per dideles kliūtis iš Egipto nelaisvės į pažadėtąją žemę.

Boris Jelcinas, gimęs 1931 m. vasario 1 d. Sverdlovsko srityje, baigė Uralo politechnikos institutą. Dirbo statybos organizacijoje. 30 metų būdamas įstojo į komunistų partiją, kurioje ėmė kilti karjeroje, pasiekdamas I sekretoriaus rango. 1981 m. jis centro komiteto narys. 1985 centro komiteto sekretorius. Nuo 1985 m. gruodžio mėn. Maskvos miesto I sekretorius. 1986 m. kandidatas į politbiuro narius. Nuo 1974 m. sovietų AT deputatas. Jelcinas buvo suartėjęs su Gorbačiovu, bet greitai jų požiūris į pertvarką išsiskyrė, todėl suėjo į konfliktą.

Jelcino mokslo draugai pasakoja, kad jau besimokydamas institute, Borisas nemėgo jį supančių varžtų. Jam reikėjo pasirinkimo laisvės. Jį supanti

rutina atrodė jam nuobodi ir nepakeliamą. Šalia įtempto darbo jis daug dėmesio skyrė sportui. Jis turėjo tvirtą nusistatymą, jeigu ką nors pažadėjai, tai turi sąžiningai ištesėti. Buvo reiklus ne tik kitiems, bet ir sau pačiam. Vedė žmoną, kuri mokėsi tame pačiame institute. Abu vienaamžiai.

Šių metų pradžioje siaurame draugų ratelyje atšventė 60-tąjį gimtadienį. Be jokių oficialumų. Anksčiau su kurso draugais buvo susitaręs susitikti kas penkeri metai. Dabar susitinka dažniau. Plaukdavo Janisėjau ar Volgos upėmis. Praėjusiais metais su draugais susitiko Rygoje. Čia artimiau susipažino su Latvijos A. Gorbunovu. Su juo praleido keletą vakarų prie laužo. Pasakojama, kad Gorbunovas lengvai pritapo prie linksmosios kompanijos.

Jelcinas, dirbdamas KP Maskvos miesto komitete, su draugais planavo, kad gyvenimas turi keistis. Sunkiai pergyveno nusivylimus. Vėliau atvirai prisipažino, kad sunkiausia buvo, kai draugai jį išdėdė. Šiuo atveju prisimintinas buvusio Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerio E. Ševardnadze pareiškimas: „Demokratizacija, reformatoriai sulindo į krūmus“. Tačiau Jelcinas, užuot kaltinęs draugus, kaltę suvertė sistemai, pagadinusiai žmones. Didelės įtakos jo mąstymo pokyčiui turėjo Sacharovas, Afanasjevas, Popovas ir kiti idealistai, kurie nepakentė melo ir išnaudojimo klasių kovos vardu.

B. Jelcinas yra užinteresuotas kaip galima greičiau įvesti rinkos ekonomiką, kuriai priešingai komunistiniai biurokratai, nes jų armija nebūtų reikalinga ir tuo pačiu jie netektų turimų privilegijų. B. Jelcinas ir kitos 8 respublikos davė lemiamą pritarimą Gorbačioviui dėl ekonominės programos, kurią jis pateikė Londone susirinkusiems svarbiausių industrinių šalių vadovams.

Jelcino vadovaujama Rusija turi 150 milijonų gyventojų. Gyventojų skaičiumi ir gamtinių turtų gausa Rusijos federacija sudaro pagrindą Sovietų Sąjungai. Jei Rusija kada nors pareikštų pasitraukianti iš Sąjungos, tai ši tuojau nustotų egzistavusi. Kokiomis sąlygomis Rusija sutiks pasirašyti naują sąjunginę sutartį, dar neaišku. Bet Jelcinas yra pareiškęs, kad jis norėtų vesti savo užsienio politiką nepriklausomai nuo Sąjungos. Rusija nori kontroliuoti visas gamybos įmones, esančias jos teritorijoje, o tam prieštarauja centro valdžia. Neleng-

va bus susitarti ir dėl mokesčių ėmimo kompetencijos.

Vakariečiai bijo, kad, griūvant Sovietų Sąjungai, atominiai ginklai gali patekti į ekstremistų rankas. Bet kiek žinoma, respublikos, siekiančios atsipalaiduoti nuo centro, nenori, kad jų teritorijoje būtų atominiai ginklai. Rusija, kurios teritorijoje daugumas šių ginklų yra laikoma, pasiryžusi neišleisti jų iš savo kontrolės.

Demokratiniais judėjimais ir rinkos pertvarkai priešinosi aukšto rango karininkai, kurie esama padėtimi yra patenkinti, žemesniųjų laipsnių karininkų padėtis yra nepavydėtina. Jų tarpe daugelis yra pritariančių pokyčiams ir laukia geresnių laikų.

Neseniai 9 žymūs sovietų gyvenime asmenys kreipėsi į gyventojus, kuriems rūpi demokratija, asmeninės laisvės ir valstybės ateitis, kviesdami įsijungti į „Demokratinį reformų sąjūdį“, kuris bus pradžia naujos politinės partijos, kai šiam tikslui pritariančiai susirinks į kongresą rugsėjo mėnesį. Tarp pirmųjų iniciatorių nėra Jelcino pavardės. Jelcinas, išrinktas Rusijos prezidentu, pareiškė, kad jis, kaip valstybės galva, turis būti virš partijų, nors tam judėjimui ir pritaria.

Nors Jelcinas ir turi rusų tautos pritarimą ir pasitikėjimą, bet jo kelias į gerovę dar ilgas. Neužtenka užsienio ekonominės pagalbos, reikia, kad žmonės patys imtųsi iniciatyvos nuosirdžiai dirbti. Ką komunistinė sistema pagadinė per 70 metų, nėra magiškos formulės greitu laiku pataisyti. Sovietinėje sistemoje išauklėtas žmogus nori gyventi kaip gyvenama kapitalistiniame pasaulyje, bet nori dirbti tik tiek, kaip buvo įpratus socialistinėje santvarkoje.

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE
(708) 598-9400

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
(1-312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

APYLINKĖS

x Lietuvos Operos choras šios vasaros metu kiekvieną ketvirtadienį repetuoja besiruošdamas kelionei į Lietuvą, nes Vilniuje teks dainuoti „Lituani“ operos spektakliuose, giedoti katedroje ir kitur, lankant Lietuvos didesnius miestus.

x Antanas Macevičius, kai vyko čia Lietuvos muzikos šventė, buvo aktyviai įsijungęs į jos darbus kiekvieną dieną per visas tris savaites. Jis nuosirdžiai rūpinosi viena Lietuvos operos ir baleto teatro orkestro grupe, kurie buvo apgyvendinti motelyje, tad juos kasdien, kartais daugiau kaip tris kartus per dieną teko važinėti Chicagoje į repeticijas, koncertus ir į lietuviškas valgyklas. Tą jo nuosirdų rūpestį ir visapusišką globą, ne tik pervežant juos iš vienos vietos į kitą, bet ir apdovanojant, pajuto šie orkestrantai – M. Kuprys, G. Mikaila, A. Burdulis, L. Daujotas, A. Puidokas, L. Ramašauskas ir A. Alekna, kurie, negalėdami už tai kitaip atsilygti, šiuo išreiškia jam nuosirdžią padėką.

x Danutė Gelaziūtė norėtų padėti savo motinai 82-ju metų Teodorai Žaksauskaitei Gelazienei, Vlodo, gauti žinių apie jos gimines, kurie paskutiniū metu gyveno Chicagoje. Vladas Žaksauskas gimė ir gyveno Pašvitinio parapijoje. Prieš pirmą karą į Ameriką išvyko jo broliai Jonas, Juozas, Petras ir seserys Ona, Bronė ir Kazimiera. Turint žinių apie Žaksauskus, Petračius, Mališauskus ir Voronavičius, prašoma pranešti: Genutė Gelaziūtė, Danutės 40a - 211b, Panevėžys, Lithuania.

x Sofija Petravičius, Miami Beach, Fla., pratęsė prenumeratą su 25 dol. auka ir prirašė: „Tik gavau 4 numerius iš karto. Tikriausiai pašto kaltė. Linkiu „Draugui“ dar ilgai gyventi“. S. Petravičienė skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką ir linkėjimus tariame nuosirdų aciu.

x „Draugo“ renginių komitetas, kuris rengia gegužinę rugpjūčio 4 d., maloniai prašo tautiečių paaukoti bent kokią vertingą daiktą laimėjimams. Dovanos priimamos „Draugo“ administracijos darbo valandomis 9 val. r. iki 4:30 v. p.p. ir šeštadieniais iki 12 valandos. Tel. (312) 585-9500. Iš anksto nuosirdžiai dėkojame.

x „Draugo“ renginių komitetas, kuris rengia gegužinę rugpjūčio 4 d., maloniai prašo tautiečių paaukoti bent kokią vertingą daiktą laimėjimams. Dovanos priimamos „Draugo“ administracijos darbo valandomis 9 val. r. iki 4:30 v. p.p. ir šeštadieniais iki 12 valandos. Tel. (312) 585-9500. Iš anksto nuosirdžiai dėkojame.

x Pranešame LF bičiuliams, kad š.m. studijų ir poilsio savaitės metu įvyks LF bičiulių 3 dienų konferencija, skiriama tolimesnės LF bičiulių veiklos apsvaistymui. Stovykla prasideda rugpjūčio 4 d., **sekmadienį**, Dainavos stovykloje. Bus svarstoma „I Laisvę“ fondo veikla JAV ir Lietuvoje ir kiti bičiulių reikalai. Prašome visus LF bičiulius kuo greičiau registruotis pas Joną Vasarį, 979 Proehl Dr. Barberton, Ohio 44203. Tel. 216-644-7411. LF Bičiulių taryba.

x Nuvežame ir parvežame į New York'o ir Washington'o aerouostus jūsų svečius iš Lietuvos. Pasitikimas ir išlydėjimas, maitinimas, pravažiavimų miestų apžvalga foto atminimui, gelės. Organizuojamos kelionės į Niagara krikli. Pravažiavimų miestų apžvalga, maitinimas, nakvynė. Vaikams nuolaida; iki 5 m. 60%, iki 10 m. 20%. Kreiptis: tel. 312-847-3824. (sk)

x NAUJAS „ŽAIBO“ NR. 10! 10 kg. (22 sv.) skaniausių mėsos produktų: 3 kg. kapotas kumpis konservuose (6 dėž.), 1 kg. liežuvis drebučiuose (3 dėž.), 1 kg. vištiena savo sultyse (3 dėž.), 2 kg. file natūralioje plėvėje, 1 kg. lietuviškas skilandis, 1 kg. kiaušienos šoninė šalto rūkymo, 1 kg. „Lietuviška“ dešra. Kreiptis: „ŽAIBAS“ 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708-430-8090. (sk)

x KARGO Į LIETUVĄ: drabužiai, maistas, vaistai. MUTTO NERA, KIEKIS NERIBOTAS. Pristatome į namus pigiausiomis kainomis. Siuntinius mums siųskite paštu arba UPS. RŪKYTOS MĖSOS GAMINIAI su pristatymu į namus – 22 sv. tik \$80. Pervežame dolerius į Lietuvą. Atlanta Import-Export, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-434-2121. (sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Klela
Denglame ir taisome
visų rusių stogus
Tel. 312-434-9656
312-737-1717

Kriauciūnų vardo Montessori namelių vaikai su mokytojomis – vedėja Maryte Utz ir A. Pankiene.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVAIČIŲ PASISEKIMAI

Pirmasis tarptautinis Marian Anderson vokalistų konkursas, kuris vyksta Maryland universitete, susilaukė reikšmingo pasisekimo. Konkurso rengėjai buvo nustebinti gausiu dainininkų atsilepimu. Jury komisijai teko išlaikyti kelių šimtų dainininkų magnetinės juostelės įrašytų dainų. Į pirmąjį konkurso turą pateko 179 dainininkai. Jų tarpe ir dvi jaunos,

x Elmyra Gebickienė (Gembickioja) rašo, kad į Lietuvos totorė, nori susisiekti su savo tėvo teta ar asmeniu, kuris jos seneli pažino, kai jis gyveno Amerikoje. Jos tėvas – Juozas Jokubauskas, Dovydo, gimes 1904 m. sausio 12 d. Jis buvo našlaitis, kai jo tėvas išvyko į Ameriką, o jo motina mirė Rusijoje. Bet kuri laiką gyveno pas dėdę Merkinę. Rašydavo iš Moline, IL, pasirašydavo Jakobovski. Elmyros senelio sesuo buvo Sofija Smolska (Smalley), kadaise gyveno Chicagoje. Kas apie juos žino, prašomi rašyti: Elmyra Gembickioja, Žirmūnų gt. 48, bt. 77, Vilnius – 51 23051, Lithuania.

x S. Narbutavičius, Waterbury, Conn., apmokėdamas sąskaitą už gautas knygas, prideda ir 15 dol. auką lietuviškos knygos palaikymui. Labai aciu. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimčiai: Kreiptis į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. VI 7-7747. (sk)

x 55 SV. MAISTO PRODUKTŲ pristatome į namus LIETUVOJE: cukrus, ryžiai, mėsa, miltai, kondensuotas pienas, olandiškas sūris, šprotai, aliejus, razinos, riešutai, kava, arbata, prieskoniai ir t.t. – \$95. ŠVENTINIS SIUNTINYS: kava, razinos, riešutai, šprotai, mėsa, šampanas, šokoladas dėžutėse, gelės – \$65. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x KARGO Į LIETUVĄ: drabužiai, maistas, vaistai. MUTTO NERA, KIEKIS NERIBOTAS. Pristatome į namus pigiausiomis kainomis. Siuntinius mums siųskite paštu arba UPS. RŪKYTOS MĖSOS GAMINIAI su pristatymu į namus – 22 sv. tik \$80. Pervežame dolerius į Lietuvą. Atlanta Import-Export, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-434-2121. (sk)

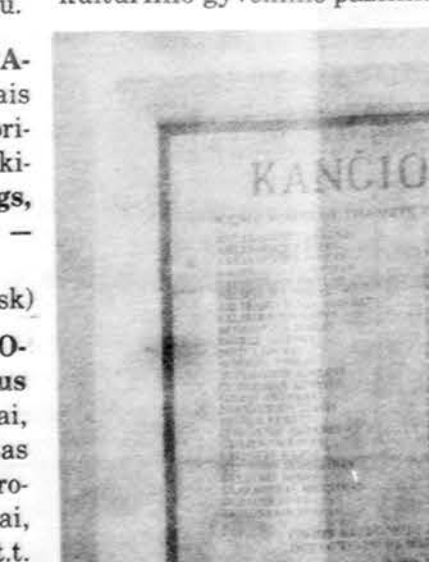
iš Lietuvos atvykusios dainininkės. Tai yra Sigutė Stonytė ir Jolanta Stanelytė.

Abi lietuvaitės pateko į pušiau baigsmės turą. Sigutei Stonytei akompanuoja Jurgis Karnavičius, o Jolantai Stanelytei – Povilas Stravinskis. Vėliausiomis žiniomis, Sigutė Stonytė, susilaukusi teigiamų įvertinimų, užtikrino vietą baigsmiame tūre. Baigsmėje varžysis keturios dainininkės. Dvi amerikietės, viena danė ir viena lietuvaitė. Baigsmis konkurso koncertas, dainininkės lydin simfoniniam orkestrui, rengiamas liepos 20 d. Kennedy centre, Washington, DC. Po koncerto bus paskelbti konkurso laimėtojai. Palinkėjime sėkmės mūsų šioms dainininkėms.

Chicago lietuviai turės progos išgirsti sol. Sigutę Stonytę ir pianistą Jurgį Karnavičių liepos 28 d. 3 val. p.p. Margučio rengiamame koncerte Jaunimo centre. Rengėjai tikisi sulaukti deramo dėmesio.

„LITHUANIAN HERITAGE“ STOVYKLOS STOVYKLAUTOJAMS

Registracija stovyklai jau iš anksto užsiregistravusiųjų, prasidės sekmadienį, liepos 28 d. 2 val. p.p. didžiojoje Dainavos salėje (Dr. A. Damušio vardo pastate). Stovyklinis poilsis, perptas Lietuvos istorijos ir jos kultūrinio gyvenimo pažinimu,

Rainių miškio koplyčioje lenta, kurioje surašytos visų kankinių pavardės. Nuotr. Bernardo Aleknavičiaus

tęsis vieną savaitę. Stovykla baigsis rugpjūčio 4 d. 10 val. ryto. Stovyklautojų yra daugiau kaip 90. Yra iš visur – Texas, Washington, Georgia, Minnesotos, Wisconsin, Ohio, Michigan, Floridos ir Illinois. Mokytojų personalą sudaro 12 patyrusių įvairių sričių mokytojų. Penki asmenų virtuvės stabas, patyrusi šeimininkė ir ūkvedys rūpinsis stovyklautojų gera mityba. Slaugė prižiūres sveikatingumą, o vandens sargas saugos besipūškinančius stovyklautojus Spyglių ežere. Nakties metu „panaktinis“ saugos miegančiųjų ramybę ir saugumą.

Bus 10 stovyklautojų būrelių ir 10 vadovų. Kiekviena grupė vadovų pagal lytį bus vyresniojo vadovo, es globoje. 15 ir 16 metų stovyklautojai bus įjungiami į pagalbą mokytojams ir vadovams, kad po metų galėtų jau patys įsijungti į šios stovyklautojų grupės vadovaujančio kadro eiles.

Rugpjūčio 2 d. bus speciali diena Lietuvai. Iš netoli Dainavos esančio universiteto atvyks prof. A. Štromas ir kalbės vaikams apie Lietuvos istoriją Europos valstybių tarpe. Šeštadienį, vakarinėje stovyklautojų paruoštoje programoje dalyvaus Violeta Rakauskaitė (Štromienė), žinoma estradinės muzikos dainininkė, kuri žada ir vaikams ir svečiams pateikti visą eilę melo-

IŠ ARTI IR TOLI

ARGENTINOJE

– Buvusį Avellanedos, kur yra marijonų vedama Aušros Vartų parapija, vyskupą Antonio Quarracino, didelį lietuvių draugą, o dabar Buenos Aires arkivyskupą, popiežius Jonas Paulius II paskyrė kardinolu. Paskyrimu džiaugiasi visi Argentinos lietuviai.

– Kun. Augustinas Steigvilas, MIC, Aušros Vartų klebonas nuo birželio vidurio iki liepos pabaigos yra Bavarijoje pas vyskupą Antaną Deksnį atostogoms ir Vokietijoje žada dar aplankyti savo gimines ir draugus.

– Dr. Milda Račkauskaitė Lietuvos centre parodė ir papasakojo apie japonų meną. Žodį tarė Birutė Daratėnienė, išryškindama prelegentės vaidmenį ir sugebėjimus, o pabaigoje įteikė gėlių puokštę.

– Dr. Liliana Macevičiūtė Balantian įdomiai skaitė apie hormonų paskaitą ir supažindino žmones su jų veikimu. Prelegentė buvo pagerbta gėlių puokšte.

dingų linksmos muzikos kūrinių.

Tevai, atvykstantys pasiimti savo vaikų, prašomi pasinaudoti išsiųstu sąrašu apylinkėje esančių viešbučių ir užsakyti nakvynes, nes gauti kampelių Dainavos patalpose susidarys sunkumų, ji bus perpildyta mokytojų šeimos nariais ir kitu stovyklos personalu.

Autobuso į Dainavą nebus. Dauguma tėvų veža vaikus, todėl dėl keliolikos vaikų neįmanom pakelti 550 dol. kainos už autobuso nuomą. Patariama kelionės lengvatai pasinaudoti išsiųstu III, ir Chicago apylinkėje gyvenantiems stovyklautojų tėvams, sąrašu visų važiuojančių į stovyklą ir susitarus viens kitam pagelbėti.

Visi iki vieno laukiami atvykstant praleisti vieną savaitę gražioje ir lietuviškoje Dainavos gamtoje. Stovykloje nebus primami nauji, iš anksto neįtraukti į sąrašus, stovyklautojai.

Jadv. Damušienė

– Lietuvos centro kultūrinę popietę birželio 1 d. atidarė Birutė Daratėnienė ir pristatė paskaitai ir pranešimams dr. Aldo Slepėti, kuris labai įdomiai kalbėjo.

– Arnoldas Vizbickas, Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirmininkas, rengiasi vykti į sporto žaidynes Lietuvoje.

Gedimino sukaktis paminėti Vilniaus miesto herbas. Dail. Agnė Tarabilda

tiečius, buvo specialiai čia atvykęs Kauno muzikinis vienetas – kaimo kapela „Griežlė“. Šis 9 asmenų liaudies muziką kultivuojantis ansamblis čia labai pakėlė mūsų tautiečių nuotaiką ir kai „Griežlė“ grojo palapinėje netilpo žmonės. Kiti net stovėjo jos šonuose. Čia ne vien tik buvo galima klausytis, bet ir patiems įsijungti į dainų bei muzikos ritmą, o kurie turėjo daugiau energijos, tai ir pašokti buvo galimybė.

Šiam muzikiniam vienetai, kuris festivalyje jau groja antri metai iš eilės, vadovauja jaunas muzikas Dalius Ivanauskas, o šiemet pirmą kartą atvykę solistai – vokalistai Giedrė Beino-rienė ir Vytautas Drungilas tikrai pakėlė klausytojų nuotaiką. Čia reikia išskirti pažymėti smuikininę Rūtą Baginskię, kuri yra profesionalė muzikė, dirbanti Kauno muzikiniame teatre. Antano Jankausko juokai dažnai pralinksminavo ir rimčiausią klausytoją.

Šiame festivalyje grojo ir kiti

Brighton Parko lietuvių festivalio palapinėje, kur grojo Kauno „Griežlė“ muzikantai buvo ir jauniausių tautiečių. Nuotr. Ed. Šulaitis

GRAŽUS LIETUVIŲ FESTIVALIS BRIGHTON PARKE

Liepos 14 d. vakare baigėsi tris dienas užtrukęs 9 Brighton Parko namų savininkų organizacijos surengtas tradicinis lietuvių festivalis, dabar likęs vieninteliu Chicago lietuvių tarpe.

Šiemet festivaliui pasitaikė geras, šiltas oras ir net lietus buvo išvengta, neskaitant menko „pakrapinimo“ šeštadienio rytą. Gamtai ir orams kooperuojant, dalyvių buvo turbūt, daugiau negu ankstesniais metais.

Šio festivalio atrakcija, kuri labiausiai traukė mūsų tau-

ansambliai, žinoma, amerikiečių muziką. Jų tarpe buvo ir mūsų tautiečio Algio Bylos vadovaujamas „Country“ muzikos vienetas. Taip pat buvo ir nemaža lietuviško maisto, kurį parūpino valgyklos, lietuviškų suvenyrų, kuriuos pardavinėjo net iš Bostono atvykęs Gintaras Karosas su žmona. Taigi visiems buvo linksma ir gera.

E. Šulaitis